

شماره دهم | سال سوم | ۱۴۰۳ تیرماه

ماهنامه بازی

قیمت: ۱۰۰,۰۰۰ تومان

ماهنامه جامع کشاورزی، دام، طیور، شیلات و صنایع مرتبط

رنج کشاورزان از کشت گندم

صفحه ۱

گزارش بازدید
از موزه جهانی خاک در هلند

صفحه ۴۶

۶۰ درصد صادرات کشور
به روسیه تولیدات کشاورزی است

صفحه ۳۴

بی برنامگی و دخالت دولت عامل
رکود صنعت دامپروری کشور شد

صفحه ۲۰

LARMA
222 CAN

از کلزا تا طبا با لارما

افزایش عملکرد و کیفیت محصول کلزا

افزایش سرعت جوانه زنی بذور کلزا

افزایش مقاومت به بیماریها در مراحل اولیه رشد

کشاورز لایق بهترینهاست

توزیع و پخش انحصاری در سراسر کشور:

شرکت پیشگامان کشت پایدار

تلفن: ۰۱۷۳۸۰۰

فکس: ۰۱۷۳۴۵۳۴۴۲۷

www.yesall.ir

شرکت دانا زیست لوتوس

شرکت تولید کننده: دانش بیان دانا زیست لوتوس

www.danazistco.com

LARMA

ماهنامه باطنی

ماهنامه جامع کشاورزی، دام، طیور، شیلات و صنایع مرتبط

هاماں هاشمی	صاحب امتیاز و مدیر مسئول
۸۷۴۶۲	شماره ثبت
آژانس توسعه کسب و کار پل	دیراجه‌ای هئیت تحریریه
محمد اسماعیل اسدی، رضا شاه‌حسینی، کاظم طبیعی، معین مطلق، فرانسه فیجانی	همکاران این شماره
آژانس توسعه کسب و کار پل	گرافیک

انتشار ماهنامه باطنی تلاشی است برای حرکت به سوی توسعه پایدار در بخش کشاورزی و ادای سهمی است با هدف بهبود سلامت غذایی برای مردم ایران.

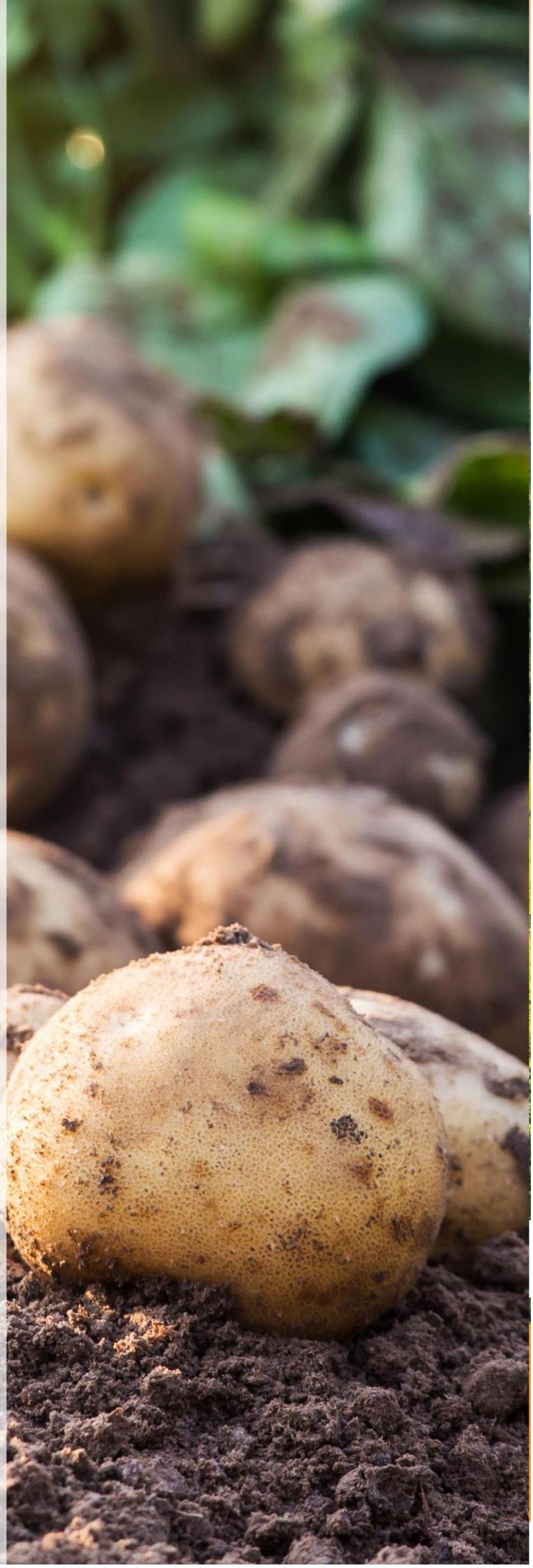
۰ ۹۱۱۷۵۰۴۸۸

گرگان، خیابان جرجان، ورودی مرکز تحقیقات کشاورزی
و منابع طبیعی استان گلستان

« استفاده از مطالب ماهنامه با ذکر مأخذ مانع ندارد.

« نشریه در قبول یا رد مطالب ارسالی مختار است.

فهرست

۲۴ بیست و یکمین کنگره دامپژوهی ایران
۲۵ برنامگی و دخالت دولت عامل رکود در صنعت دامپژوهی کشور شد

- ۰۴ کشور مقصد زعفران ایرانی
- ۰۵ امنیت غذایی پایدار و رونق صادرات محور؛ نقشه‌راهنمای توسعه کشاورزی است
- ۰۶ اجرای سالانه ۳۵۰ هکتار سامانه‌های نوین آبیاری در برنامه هفتم
- ۰۷ رشد ۲ برابری صادرات تخم مرغ با مشارکت بخش خصوصی
- ۰۸ رشد ۲۲ درصدی ارزش صادرات محصولات کشاورزی در سال گذشته

۴۱

تکنولوژی کشاورزی

۴۲ بازتعریف کشاورزی شهری با هم‌افزایی بین ایروپونیک و کشاورزی عمودی

مقالات ۴۵

جادبه‌های گردشگری ۳۷

موضع روز ۳۳

۳۴ ۶۰ درصد صادرات کشور به روسیه تولیدات کشاورزی است

۳۵ طرح تعرفه ترجیحی میان ایران و ترکیه باید اصلاح شود

۳۶ تجارت ترجیحی تجارت خارجی را توسعه می‌دهد

۴۳ «هیرکانی» گنجی ۱۰۰۰ ساله در شمال ایران

رنج کشاورزان از گندم

۵۵
**کشاورزان سربازان
 خط مقدم جبهه
 امنیت‌غذایی کشور
 هستند و بی‌اعتمادی
 آنها به تصمیمات دولت،
 آینده غذایی کشور را
 در بخش اجتماعی و
 اقتصادی با چالش
 مواجه می‌کند**

همان‌هاشمی

به‌هرروی، نباید فراموش شود اگر نرخ تضمینی جوابگوی هزینه‌های تولید کشاورزی نباشد به‌طور قطع کشاورز به سمت تولید محصولات دیگر خواهد رفت و این در حالی است که محصول گندم در برخی از استان‌ها مانند گلستان موضوعی استراتژیک محسوب می‌شود.

کشاورزان سربازان خط مقدم جبهه امنیت‌غذایی کشور هستند و بی‌اعتمادی آنها به تصمیمات دولت، آینده غذایی کشور را در بخش اجتماعی و اقتصادی با چالش مواجه می‌کند. آنها قطعاً خواستار اصلاح این مسیر خواهند شد.

طی سال‌های اخیر همسو با تورم، قیمت کود، بذر و سموم افزایش داشته است و به هیچ عنوان قیمت اعلام شده نمی‌تواند هزینه‌های کاشت و داشت و برداشت کشاورز را پوشش دهد. این امر به امنیت غذایی کشاورز در میان‌مدت آسیب می‌زند و باعث مشکلات زیادی می‌شود.

قیمت‌گذاری دستوری چالش کشاورزان

برخی تصمیمات دولتی صدمه زیادی به اقتصاد کشاورزی کشور زده است. قوانین خلع‌الساعه و ممنوعیت و محدودیت‌ها در کنار پیمان‌سپاری ارزی به اقتصاد و بازارگانی کشاورزی صدمه زده و اکنون با تصمیم اخیر دولت درحال از دست دادن بخش تولیدی و خروج کشاورزی از این چرخه هستیم.

افزایش ۱۵ درصدی قیمت خرید گندم در شرایط تورم بیش از ۴۰ درصدی تصمیمی حیرت‌آور است. تشکل‌های تخصصی، رسانه‌های اقتصادی و نهادهای مرتبط تلاش کنند با اطلاع‌رسانی درباره ابعاد تلحیخ این تصمیم، دولت را از این مصوبه اشتباه آگاه کرده و مسیر را برای بهبود شرایط تولیدات کشاورزی هموار کنند.

گندم، استراتژیک‌ترین محصول ملی از حيث تاثیرگذاری در اقتصاد، اشتغال و امنیت غذایی است که هرگونه تصمیم‌گیری در خصوص قیمت‌گذاری و خرید آن، در سایر بخش‌ها نیز اثر خواهد گذاشت. کالایی که در دنیا تابع مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی است و تجارت آن هم متاثر از این عوامل خواهد بود.

در سال‌های گذشته با کوچک‌ترین تنفس در دنیا شاهد کاهش عرضه گندم و افزایش قیمت آن بودیم. به گفته فعالان این صنعت ۹۰ درصد امنیت غذایی در کشور به گندم وابسته است و بالغ بر ۳ میلیون کشاورز در کشور گندم می‌کارند.

بنابر مصوبه شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی در ۲۲ شهریور سال گذشته نرخ هر کیلو گندم ۱۹ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شد که کشاورزان به امید آن اقدام به کشت کردند، در حالی که بعد از گذشت بیش از ۴ ماه از آغاز سال زراعی (۱۴۰۲) وزیر جهاد نرخ آن را ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان ابلاغ کرد.

نرخ اعلام شده توسط وزیر جهاد کشاورزی نسبت به نرخ تعیین شده از سوی شورای قیمت‌گذاری با شرایط اقتصادی و هزینه‌های کشاورزی همخوانی ندارد و در صورتی که اصلاح نشود بزرگ‌ترین صدمه را به امنیت‌غذایی کشور می‌زند و همچنین بیش از گذشته شاهد مهاجرت از روستاهای خواهیم بود.

به‌هرروی، دولت نرخ خرید تضمینی گندم را کیلویی ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان اعلام کرد که این قیمت باعث نالمیدی تمام کشاورزان شد و به گفته متصدیان این حوزه تعیین قیمت ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومانی گندم نشان داد که کشت گندم دیگر به صرفه نیست و باعث از بین بردن کشت گندم می‌شود.

آینده بهتر کشاورزی؛ کشاورزی احیاکننده، چالشی امیدبخش

۵۵

کشاورزی احیاکننده
یک سیستم کشاورزی
پایدار است که بر
فرآیندهای طبیعی از جمله
آب، خاک، هوا و غذا
متکی است

۲۰ درصد از کل انتشار گازهای گلخانه‌ای جامعه بشری را تامین می‌کند. استفاده بیش از حد از کود باعث ایجاد حدود ۴۰۵ منطقه مرده دریابی در آب‌های ساحلی در سراسر جهان می‌شود.

کاشت انبوه انواع محصولات، استفاده از آفت‌کش‌ها و جنگل‌زدایی مرتبط با کشاورزی از عوامل اصلی انقراض گونه‌های حیات‌وحش هستند. این واقعیتها در بسیاری از زمینه‌ها شور و شوق فرازینده‌ای را برای تحول به سمت کشاورزی احیاکننده ایجاد می‌کنند.

کشاورزی احیاکننده هم یک فرآیند و هم یک نتیجه است. کشاورزان شیوه‌هایی مانند رشد محصولات پوششی و ایجاد سیستم‌های کشاورزی مختلط مانند جنگل‌کاری زراعتی یا تولید یکپارچه محصولات کشاورزی و دام را اتخاذ می‌کنند. این رویکردها مبنی بر شواهد، موجب بازسازی سلامت خاک می‌شوند، از منابع آب محافظت می‌کنند، تنوع زیستی را بازسازی می‌کنند و باعث تقویت جوامع نیز می‌شوند. محققان دریافت‌ماند که این روش‌ها به نفع تولیدکنندگان و طبیعت است و در عین حال به بشریت نیز کمک می‌کند تا به تغییرات آب و هوایی واکنش نشان دهد.

پروژه‌های متعددی که انجام شده است نشان می‌دهد که چگونه ILM می‌تواند جوامع را توأم‌نمود و انسجام اجتماعی ایجاد کند، امنیت غذایی را بهمود بخشد و منابع طبیعی را به طور پایدار در مناظر بزرگ مدیریت کند.

اقدام جمعی و هماهنگ برای رسیدگی به تغییرات اقلیمی، حفظ تنوع زیستی و تضمین آینده‌ای پایدار برای همه به ویژه برای کسانی که در جوامع حاشیه‌نشین هستند و باز عملده تخریب محیط زیست و گرم شدن زمین را تحمیل می‌کنند، حیاتی است. تنها از طریق چنین تلاش‌های یکپارچه‌ای می‌توانیم تعادل ظرفی اکوسیستم‌های خود را حفظ کنیم و در عین حال همچنان از هر چیزی که از طبیعت، آب و خاک سالم رشد می‌کنند لذت ببریم.

کشور ایران در محدوده خشک و نیمه خشک جهان واقع شده است. با توجه به شرایط زمین‌شناسی و پستی و بلندی، دارای محدودیتهای متنوع و گستردگی در منابع آب، خاک و اراضی است و تغییرات اقلیمی و تخریب زمین، کشاورزان را بآجالش‌های اساسی مواجه کرده است. با این مشکلات که اکنون شروع به تأثیرگذاری بر ذرت، برنج و گندم؛ سه محصول اصلی جهانی کرداند، با چشم‌انداز افزایش قیمت‌ها، اختلالات بازار، تشدید گرسنگی و به خطر افتادن امنیت غذایی و سلامت جامعه. با انقباضات اقتصادی و بی‌ثباتی سیاسی مواجه هستیم.

افرادی که اقتصاد و علوم کشاورزی مدرن، سیستم‌های غذایی و تغییرات آب و هوا را مطالعه می‌کنند، سال‌ها شاهد این نوسانات و خطرات سیستمیک بوده‌اند و متوجه شده‌اند که کشاورزی احیاکننده است و رویکرد کل‌نگر مبادرت زمین به نام مدیریت یکپارچه‌منظر (ILM) از قوی ترین راه حل‌ها هستند.

کشاورزی احیاکننده یک سیستم کشاورزی پایدار است که بر فرآیندهای طبیعی از جمله آب، خاک، هوا و غذا متکی است. هدف در این سیستم این است که مواد غذایی را به گونه‌ای تولید کنیم که به محیط زیست آسیب نرساند، بلکه آن را بهبود بخشد.

کشاورزی احیاکننده با به کارگیری کردن مجدد خاک از طریق فتوسنتر غذای سالم تولید کرده و از منابع آبی محافظت می‌کند، همچنین تنوع اکولوژیکی و فرهنگی را تقویت کرده و موجب انعطاف‌پذیری اقتصادی می‌شود. این یک راه حل کم‌هزینه برای تغییرات آب و هوا است که می‌تواند زمین‌های تخریب شده را احیا کند. کشاورزی احیاکننده ریشه‌های باستانی دارد و پایه و اساس سیستم‌های غذایی بومی و سنتی در سراسر جهان است.

کشاورزی به کتاب بازی جدید نیاز دارد

کشاورزی در کل وضعیت خوبی ندارد. این بخش

اخبار کشاورزی

۵۵ کشور مقصد زعفران ایرانی

افزایش صادرات زعفران با بسته‌بندی و کاهش فله‌ای

لطفی ادامه داد: ۱۶/۴ تن زعفران نیز با بسته‌بندی ۱۰ تا ۳۰ گرمی به ۲۹ کشور صادر شده که ۱۲/۵ درصد بیشتر از سال قبل بود و ۴۶۳ کیلوگرم محصول فراوری شده پودر زعفران هم در بسته‌بندی ۱۰ تا ۳۰ گرمی در سال ۱۴۰۲ به ۱۱ کشور صادر شده که ۱۴/۹ درصد نسبت به سال قبل کمتر صادر شده است.

مدیر کل توسعه بازار سازمان تعاون روستایی در خصوص زعفران با بسته‌بندی ۳۰ گرم به بالا، اظهار داشت: نزدیک ۱۷۳ تن از زعفران‌های صادر شده در سال ۱۴۰۲ به زعفران‌های با بسته‌بندی بالای ۳۰ گرم بودند که برای این محصول، صادرات فله به شمار می‌آید که نسبت به مدت مشابه به دلیل افزایش صادرات با بسته‌بندی کوچک‌تر با کاهش ۵/۹ درصدی همراه بوده است.

وی در خصوص مقاصد زعفران ایرانی گفت: امارات با خرد ۶۷ هزار و ۱۲۰ کیلوگرم زعفران مقصد نخست و پس از آن چین با خرد ۴۹ هزار و ۲۰۰ کیلوگرم، اسپانیا با ۴۳ هزار و ۸۲۰ کیلوگرم، افغانستان با ۲۱ هزار و ۷۱۶ کیلوگرم و رشد ۱۹۸ درصدی، قطر با پنج هزار و ۷۷۴ کیلوگرم، ایتالیا با پنج هزار و ۶۰۴ کیلوگرم، کویت با سه هزار و ۳۰۱ کیلوگرم، عمان با دو هزار و ۹۹۳ کیلوگرم، بحرین با دو هزار و ۶۸۳ کیلوگرم و فرانسه با دو هزار و ۴۳۳ کیلوگرم مقاصد دوم تا دهم صادرات زعفران ایرانی بودند.

دیگر کمیته توسعه صادرات تشکل‌ها و اتحادیه‌های کشاورزی ایران در پایان گفت: بیشترین میزان صادرات زعفران در سال گذشته به ترتیب مربوط به ماههای آبان با ۲۶/۴ تن و اردیبهشت با ۲۵/۴ تن، اسفند با ۲۲ تن، آذر با ۲۱/۴ تن و بهمن با ۲۰/۸ تن بوده است و کمترین میزان صادرات مربوط به فروردین با ۱۲/۴ تن بوده است.

۵۵ مدیر کل دفتر مطالعه، پایش و توسعه بازار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران از افزایش صادرات زعفران با بسته‌بندی زیر ۳۰ گرم در سال ۱۴۰۲ خبر داد و گفت: در سال ۱۴۰۱ صادرات زعفران با بسته‌بندی تا بین ۱۰ تا ۳۰ گرم نزدیک به ۱۵/۵ درصد کل زعفران صادر شده که در سال ۱۴۰۲ به ۲۲ درصد کل صادرات این محصول رسیده است.

سید روح‌الله لطفی، اظهار داشت: ۲۲۱ تن زعفران ایرانی در سال ۱۴۰۲ به ۵۵ کشور به صورت مستقیم صادر شد که ارزش صادراتی اظهاری آن ۲۰۷ میلیون و ۷۸۶ هزار و ۲۸۱ دلار بود که با وجود رشد صادرات از لحاظ وزنی و افزایش قیمت این محصول در کشور و بازارهای بین‌المللی، شاهد کاهش ۱۵/۷ درصدی در اظهار ارزش این محصول هستیم.

مدیر کل دفتر مطالعه، پایش و توسعه بازار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران افزود: در سال ۱۴۰۲ صادرات زعفران با بسته‌بندی کمتر از ۳۰ گرم رشد مناسبی داشته که ۲۲ درصد از زعفران‌های صادر شده را به خود اختصاص داد، درصورتی که در سال ۱۴۰۱ این میزان حدود ۱۵/۵ درصد وزن کل صادرات این محصول بوده است.

وی گفت: ۳۱/۴ تن از زعفران‌های صادر شده در سال ۱۴۰۲، زعفران‌های با بسته‌بندی زیر ۱۰ گرم بودند که این محصول با این بسته‌بندی نسبت به سال قبل ۶۷/۲ درصد افزایش داشته است و ۴۲ کشور مقصد آن بودند، ۱۳۱ کیلوگرم پودر زعفران، در بسته‌بندی زیر ۱۰ گرم در سال قبل صادر شده که این محصول فراوری شده نسبت به سال قبل رشد ۵۶ درصدی داشته و ۱۱ کشور خریدار مستقیم آن بودند.

۳۱/۴ تن از زعفران‌های صادر شده در سال ۱۴۰۲، زعفران‌های با بسته‌بندی زیر ۱۰ گرم بودند که این بسته‌بندی نسبت به سال قبل ۶۷/۲ درصد افزایش داشته است

۵۵ تن از زعفران‌های صادر شده در سال ۱۴۰۲، زعفران‌های با بسته‌بندی زیر ۱۰ گرم بودند که این بسته‌بندی نسبت به سال قبل ۶۷/۲ درصد افزایش داشته است

۱۴۰۳ وزیر جهاد کشاورزی:

امنیت غذایی پایدار و رونق صادرات محور؛

نقشه راه تولیدات کشاورزی است

نقش افزایش تولیدات کشاورزی

وزیر جهاد کشاورزی با تأکید بر اینکه برای حفظ منابع پایدار و زیرساختها باید به آبخیزداری، آبخوانداری و طرح‌های کوچک زودبازده باید اولویت بدheim اظهار داشت: اگرچه دانش و مهندسی اجرای طرح‌ها و زیرساختها در کشور بومی شده است و توسط کارشناسان داخلی انجام می‌شود اما مشارکت مردم برای اجراء نگهداری، افزایش بهره‌وری و جبران عقب‌ماندگی‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است.

وی یکی دیگر از اولویت‌های وزارت جهاد کشاورزی را «سرمایه‌گذاری در شیلات» دانست و خاطرنشان کرد: صید و صیادی و آبزی پروری به خصوص پرورش ماهی در قفس با توجه به سواحل طولانی و منابع آبی ویژه پرورش ماهی سردادی و گرمایی بدون نیاز به تغییر کاربری امکان‌پذیر است.

نیکبخت از تعداد زیاد متقاضیان به عنوان ویژگی و ظرفیت بخش تولیدات گلخانه‌ای یاد کرد و گفت: گره خوردن تولید با کارآفرینان کشاورز، صنعت کشاورزی را در مسیر رشد و گسترش قرار می‌دهد.

برداشت کلزا در مناطق گرمسیری در دستور کار است

وزیر جهاد کشاورزی به «برداشت کلزا در مناطق گرمسیری برای نخستین بار» اشاره کرد و افزود: برای حمایت از تولید داخلی، کارخانه‌ها و واردکنندگان دانه‌های روغنی و روغن خام برای ثبت سفارش و واردات به خرید دانه‌های روغنی تولید داخل ملزم شده‌اند.

وی اضافه کرد: این شرایط برای واردات برنج و چای هم حاکم است و واردات در صورت خرید محصول کشاورز مجوز دریافت می‌کند.

وزیر جهاد کشاورزی گفت: تأمین امنیت غذایی پایدار و رونق صادرات محصولات کشاورزی محور اصلی نقشه راه تولیدات کشاورزی در کشور است.

محمدعلی نیکبخت در گردهمایی مدیران بازرگانی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات سازمان‌های ملی و استانی وزارت جهاد کشاورزی گفت: استفاده از ظرفیت بازرگانی و نظارت مردمی گامی مهم به سوی شفافیت و حرکت به سوی بهره‌وری است.

وزیر جهاد کشاورزی، تولید صادرات محور و عامل فراوانی در داخل کشور را بستر ساز راهبرد «کشاورزی اقتصادی» دانست و اظهار داشت: تحقق این راهبرد به حاکمیت کشاورزی برای دستیابی به امنیت غذایی پایدار منجر می‌شود.

نیکبخت با یادآوری اینکه تأمین امنیت غذایی پایدار مطالبه رهبر معظم انقلاب اسلامی و بنابراین رسالت اصلی وزارت جهاد کشاورزی است گفت: حفظ و تداوم این راهبرد نیازمند هماهنگی و پایش دقیق همه ارکان مدیریت کلان این وزارت خانه است.

وزیر جهاد کشاورزی شرایط اقلیمی و چهار فصل را «موهبت بزرگ سرزمینی» ایران دانست و با تأکید بر اینکه در تولید محصولات اساسی هیچ محدودیتی نداریم تصريح کرد: این ویژگی عامل تعیین کننده در کاهش نوسان تولید و قیمت محصولات در سراسر سال است.

وی به نامگذاری سال ۱۴۰۳ به «جهش تولید با مشارکت مردم» اشاره کرد و گفت: جهش تولید و تحول در کشاورزی و دست یافتن به اهداف کلان در این حوزه با مشارکت مردم و حضور بخش خصوصی محقق می‌شود. نیکبخت افزود: ایران می‌تواند صادر کننده پایدار برخی محصولات کشاورزی باشد مشروط به اینکه به مردم و تشکل‌ها فرست و نقش دهیم و موائع و محدودیتها را رفع کنیم و اجرای سیاست‌ها تسهیل شود.

۵۶

ایران می‌تواند
 الصادر کننده پایدار برخی
محصولات کشاورزی
باشد مشروط به اینکه
به مردم و تشکل‌ها
فرست و نقش دهیم و
موائع و محدودیتها را
رفع کنیم و اجرای سیاست‌ها
تسهیل شود

«معاون وزیر جهاد کشاورزی:

اجرای سالانه ۳۵۰ هزار هکتار سامانه‌های نوین آبیاری در برنامه هفتم

به عنوان تکلیف وزارت جهاد کشاورزی تا پایان سال ۱۴۱۱ آمده است.

۲۲۰ هزار کیلومتر کanal آبرسانی کشاورزی کشور خاکی است

نیازی به شرایط فعلی پروژه‌های آب و خاک اشاره کرد و گفت: بیش از ۲۲۰ هزار کیلومتر کanal خاکی در سطح کشور وجود دارد و در احداث کanal‌های اصلی نیز وزارت نیرو باید تلاش بیشتری کند. دستیابی به اهداف طرح‌های آب و خاک با توجه به تخصیص اندک منابع مالی، کار سخت و دشواری است که باید با حمایت نهادهای ذی‌ربط و با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و مشارکت مردم به این اهداف دست یافت.

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی خاطرنشان کرد: در برنامه هفتم توسعه اجرای سالانه ۳۵۰ هزار هکتار سامانه‌های نوین آبیاری نیز جزو تکالیف وزارت جهاد کشاورزی آمده است که برای اجرای آن منابع مالی مناسب و الزامات آن باید فراهم شود.

وی بر تحويل حجمی آب تاکید کرد و گفت: این موضوع جزو تکالیف قانونی وزارت نیرو است که تاکنون بهطور کامل به آن عمل نشده است.

نیازی تصریح کرد: حکمرانی آب با تولید و فروش آب، دو موضوع متفاوت هستند که در یک مقوله نمی‌گنجند و از این رو ضرورت دارد همکاران ما در وزارت نیرو در این خصوص تدبیر لازم را بینندیشند تا بهره‌برداران بخش کشاورزی هم بتوانند با انگیزه بهتر و تولید بیشتر محصولات کشاورزی کشور را ادامه دهند.

وی با تأکید بر مکان محور کردن کلیه پروژه‌های بخش کشاورزی بخصوص در حوزه آب و خاک، گفت: اجرای این موضوع علاوه بر مباحثت فنی، کمک شایانی در حفظ و تضمین امنیت غذایی کشور خواهد کرد.

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی گفت: اجرای سالانه ۳۵۰ هزار هکتار

سامانه‌های نوین آبیاری در برنامه هفتم توسعه جزو تکالیف وزارت جهاد کشاورزی است که برای اجرای آن باید منابع مالی مناسب و الزامات آن فراهم شود.

صفدر نیازی شهرکی در دومین نشست هماندیشی علمی آب کشاورزی ایران با موضوع «جایگاه آب در سند ملی دانش‌بنیان امنیت غذایی» گفت: این یک معاونت اجرایی است و در حوزه ساخت‌افزار فعالیت بیشتری دارد، لذا در سیاست‌گذاری‌ها تصمیم بر این شد تا مباحثت نرم‌افزاری نیز در این معاونت به کار گرفته شود. تا با تلفیق این دو، عملکرد و نتیجه بهتری حاصل شود. معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی اظهار داشت: در این راستا سلسه بحث‌هایی با همکاری دفتر امور آب کشاورزی و موسسه تحقیقات خاک و آب در زمینه آب کشاورزی مطرح شد که مقرر شده است با حضور اندیشمندان و مسئولان ذی‌ربط به بحث و چالش گذاشته شود.

وی گفت: در سند ملی امنیت غذایی کشور ۲۲۱ اقدام برای وزارت جهاد کشاورزی در نظر گرفته شده است که در حوزه آب کشاورزی، افزایش بهره‌وری آب و راندمان آبیاری، کاهش کل مصرف آب کشاورزی و افزایش میزان برخورداری از سامانه‌های نوین آبیاری از جمله تکالیفی است که بر عهده این معاونت است.

وی با تاکید بر این که اجرای این موارد در سند ملی امنیت غذایی نیازمند تامین منابع مالی و الزامات آن است، تصریح کرد: در سند ملی امنیت غذایی، اجرای سالانه ۵۰۰ هزار هکتار سامانه‌های نوین آبیاری، افزایش بهره وری آب از $1/۳۹$ به $2/6$ کیلوگرم ماده خشک بر مترمکعب، افزایش راندمان آبیاری از ۴۵ درصد به ۶۰ درصد، کاهش کل آب مصرفی در بخش کشاورزی از ۸۱ میلیارد مترمکعب به ۵۱ میلیارد مترمکعب

**دستیابی به اهداف
طرح‌های آب و خاک با
توجه به تخصیص اندک
منابع مالی، کار سخت و
دشواری است که باید با
حمایت نهادهای ذی‌ربط
و با سرمایه‌گذاری بخش
خصوصی و مشارکت
مردم به این اهداف
دست یافت**

رشد ۲ برابری صادرات تخم مرغ

با مشارکت بخش خصوصی

قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی گفت: شیوه دیگر این که دولت با حمایت و همراهی بخش خصوصی برنامه ریزی کند تا این مازاد عرضه را به بازار کشورهای اطراف صادر کند، به طوری که اکنون در حوزه عراق، افغانستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس صادرات داریم و در حال ورود به بازار اتحادیه اوراسیا هستیم.

وی ادامه داد: آنجا قیمت‌ها پایین است و تولیدکنندۀ می‌تواند در ازای صادرات درآمد ارزی به دست بیاورد با همراهی که با بانک مرکزی داریم برنامه‌ریزی برای تسهیل بازگشت ارز داریم تا با نرخ‌های رقبای توانند ارز را به کشور بازگردانند که این امر به طور عمدۀ برای زیان یا درآمد کم ناشی از فروش در بازار داخلی است

قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی بیان کرد: فعالیت گستردگی‌های که در هماهنگی وزارت صمت، سفارتخانه ایران در روسیه، رایزن بازرگانی، وزارت جهاد ۳ ماه تلاش مستمر بود تا مجوزهای صادراتی به روسیه را دریافت کنیم؛ زیرا روسیه بازار بزرگ و بکر و مستمر و مطمئن برای محصولات کشاورزی ایران است که نفوذ در این بازار با همکاری دولت و بخش خصوصی، محقق شد.

وی صادرات به روسیه را در نهایت منجر به استمرار تولید و تنظیم بازار و تعادل بازار دانست و گفت: فروش صادراتی تخم مرغ ارزی است و منافع آن به تولیدکنندگان داخلی باز می‌گردد که هزینه آن کمتر از یارانه‌ای است که دولت برای تنظیم بازار باید پیردازد؛ زیرا در فصل گرم تولیدکنندگان کاهش درآمد پیدا می‌کنند و این باعث حذف مرغ‌های مولد می‌شود و در عماهه دوم سال بحران خواهیم داشت؛ بنابراین هزینه صادرات بیش از یارانه‌ای است که پرداخت می‌شود.

فائم مقام وزیر جهاد کشاورزی گفت: بازار تخم مرغ با الگوی مشارکت تشکل‌ها به ثبات رسیده به طوری که صادرات این محصول ظرف مدت یک سال بیش از دو برابر افزایش داشته است و این الگو برای سایر کالاهای اساسی قابل تسری است.

علیپردا پیمان پاک درباره تنظیم بازار کالاهای اساسی
با مشارکت تشكیل‌ها، اظهار داشت: یکی از مسائل مهم
و راهبردی در بحث تنظیم بازار تقویت و رونق تولید
است؛ زیرا وقتی عرضه از تقاضا فزونی بگیرد، به طور
طبعی، تنظیم بازار اتفاقاً ممکن نخواهد شد.

قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی اظهار داشت: در بحث تنظیم بازار باید منافع تولیدکننده تامین شود؛ زیرا با هرگونه تضمیم و قیمت‌گذاری دستوری و هرگونه نظارت و فشار روی بازار نمی‌توانیم به ثبات و تعادل و تنظیم بازار برسیم در این بخش حوزه تخم مرغ یک نهمنه باشد؛ است.

وی اضافه کرد: به طوری که طی ۳ سال گذشته رونق تولید داشتیم و در کنار این افزایش تولید، بحث نهاده‌ها و کاهش هزینه تولید در دستور کار بود و توانستیم یک اطمینان خاطر برای تولید کنندگان داشته باشیم؛ زیرا تخم مرغ یک موضوع حساس است. در عماهه اول سال به دلیل گرم شدن هوا کاهش مصرف و در عماهه دوم سال با افزایش تقاضا افزایش مصرف داریم.

به گفته پیمان پاک، در سال‌های گذشته به صورت
ستی وزارت جهاد کشاورزی و شرکت پشتیبانی امور
دام و مجموعه‌های مختلف خرید تضمینی انجام
می‌دادند؛ یعنی تخم مرغی را خریداری می‌کردند که
۱ تا ۱/۵ ماه بعد دیگر صنعتی می‌شد و کاهش قیمت
پیدا می‌کرد و تنها یک هزینه تنظیم بازاری روی دست
دولت می‌گذاشت.

۵۵

« مدیرکل توسعه تجارت خارجی وزارت جهاد کشاورزی:

رشد ۲۲ درصدی ارزش صادرات محصولات کشاورزی در سال گذشته

برخی در مورد عملکرد وزارت جهاد کشاورزی در حوزه صادرات مغفول مانده، این است که بسیاری از کشورها و بازارهای مصرف ما از جمله هند، چین و اتحادیه اروپا ضوابط سختگیرانه قرنطینه‌ای و وارداتی را برای واردات محصولات کشاورزی و باغی از کشورهای مختلف وضع کردند و یکی از موقفيت‌های در سال گذشته که روند مستمری نیز داشته، این بوده است که توانسته است فرآیندهای تولید را با ساختارهای اروپا، هند و چین، تطبیق دهد. وی تصريح کرد: سیاست قطعی وزارت جهاد کشاورزی این است که هم زمان با تولید کالا برای تنظیم بازار داخل، تولید صادرات محور را نیز پیگیری کند و حمایت از تولید کنندگان را با صدور بسیاری از دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها در دستور کار قرار دهد، البته این موضوعات و تصمیم‌گیری‌ها با همراهی و مشارکت و کسب نظر بخش خصوصی بوده است.

مدیرکل توسعه تجارت خارجی وزارت جهاد کشاورزی تصريح کرد: وزارت جهاد کشاورزی در وضع عوارض صادراتی به گونه‌ای عمل می‌کند که فضای صادراتی با کاهش تعریفه‌ها باز شود، البته هم‌زمان نیز انتظار داریم که بخش خصوصی و متولیان موضوع در انجمن‌ها و اتحادیه‌ها، در کنار صادراتی که انجام می‌دهند، تنظیم بازار داخل را هم مدنظر قرار دهند.

جهادی با بیان اینکه در بعضی موارد تنظیم بازار داخل از جهت موجودی کالا و قیمت دچار نوسان می‌شود، گفت: در این موارد موظف هستیم برای حفظ منافع تمام مردم، عوارض صادراتی وضع کنیم و اگر فرآیندهای تولید صادرات محور به صورت کامل اجرا شود، با کمترین نوسان در حوزه وضع عوارض و موارد صادراتی مواجه خواهیم بود.

۴۴ مدیرکل توسعه تجارت خارجی وزارت جهاد کشاورزی از رشد ۲۲ درصدی ارزش صادرات محصولات کشاورزی در سال گذشته نسبت به سال ۱۴۰۱ خبر داد و گفت: با وجود تمام مشکلات و معضلات این رشد صادرات نویدبخش افزایش توانمندی‌های صادراتی ایران است.

میثم جاهدی در گفت‌و‌گو با خبرنگار ماهنامه باغبانی با بیان اینکه مبادلات خارجی محصولات کشاورزی و غذایی در سال گذشته نسبت به سال ۱۴۰۱ از نظر وزن افزایش ۱۳/۴ درصدی داشته است، اظهار داشت: صادرات محصولات کشاورزی و غذایی از حدود ۷ میلیون و ۷۶۵ هزار تن در سال ۱۴۰۱ به ۸ میلیون و ۸۰۶ هزار تن در سال ۱۴۰۲ رسیده است.

وی با اشاره به وضعیت صادرات سه محصول نخست حوزه کشاورزی، افزود: در سال گذشته از لحاظ وزنی، میزان صادرات هندوانه حدود ۷۷۶ هزار تن، صادرات سیب حدود ۷۵۵ هزار تن و صادرات گوجه فرنگی ۴۷۳ هزار تن بوده است. در خصوص محصول پسته هم با وجود اینکه مشکلاتی در تولید و مسایل دیگر وجود داشت، صادرات در حجم بسیار کمی انجام شد، اما از لحاظ ارزش صادراتی، همچنان پسته رتبه اول را در اختیار دارد.

مدیرکل توسعه تجارت خارجی وزارت جهاد کشاورزی به بازارهای صادراتی محصولات کشاورزی و غذایی اشاره کرد و گفت: کشورهای عراق، امارات، روسیه و افغانستان بیشترین بازارهای صادراتی ما بوده و این موضوع نشان دهنده آن است که ایران بیشترین تجارت این محصولات را با کشورهای اطراف دارد.

جهادی اضافه کرد: نکته بسیار مهمی که از دید

**سیاست قطعی وزارت
جهاد کشاورزی این
است که هم‌زمان با تولید
کالا برای تنظیم بازار
داخل، تولید
 الصادرات محور را
پیگیری کند و حمایت از
تولید کنندگان را با صدور
بسیاری از دستورالعمل‌ها
و بخشنامه‌ها در دستور
کار قرار دهد**

اکسپو ۲۰۲۴؛ دروازه‌ای به صادرات

تخصصی معرفی محصولات منتخب ایران، انتشار گزارش‌های تخصصی بازار محصولات منتخب صنایع غذایی، انتشار گزارش‌های تخصصی، معرفی محصولات منتخب صنایع پزشکی، ارائه خدمات مشاوره در طول برگزاری نمایشگاه، دسترسی به نرم افزار اختصاصی و دسترسی به مترجم از دیگر امکاناتی بود که برای استفاده بهینه از ظرفیت‌های نمایشگاه ترتیب داده شده بود. اما اتفاق‌های مشترک یکی دیگر از راههای توسعه تجارت و مراوات اقتصادی بین دو کشور هستند که انصافاً در این نمایشگاه خوش درخشیدند.

اقتصاد ایران قابل تحریم کردن نیست

رئیس جمهور در مراسم افتتاح ششمین دوره برگزاری نمایشگاه ایران اکسپو با تأکید بر اینکه برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی گواه تحریم‌ناپذیر بودن کشور است، گفت: تحریم در ایران با اراده مردم هرگز به نتیجه نرسیده و پس از این هم نخواهد رسید. برگزاری این نمایشگاه همچنین نشان می‌دهد که طرح‌های منزوی کردن ایران هرگز به نتیجه نخواهد رسید.

ابراهیم رئیسی، این نمایشگاه را ونمایی از توانمندی‌های تولیدی و صادراتی کشور توصیف و اظهار امیدواری کرد که نتیجه برگزاری این نمایشگاه ایجاد فضای رقابتی و فضایی برای کنش و تعامل منطقه‌ای و جهانی از مسیر توسعه تجارت، صادرات و گسترش تعاملات اقتصادی باشد که به هم‌گرایی، هماهنگی و مشارکت همه فعالان اقتصادی منجر می‌شود.

او تأکید کرد: ایران با وجود ذخایر مادی و معنوی، نیروی انسانی کارآمد و بالاراده، مبتکر و خلاق می‌تواند در عرصه‌های مختلف به دنیا نوآوری‌های متعدد و متنوع عرضه کند.

ششمین دوره نمایشگاه ایران اکسپو از سوی سازمان توسعه تجارت جمهوری اسلامی ایران در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران در اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ به مدت پنج روز برگزار شد.

در این نمایشگاه محصولات و دستاوردها در حوزه‌های مختلف صنعتی و کشاورزی در هفت گروه کالایی از جمله صنایع غذایی، کشاورزی و شیلات، صنعت، فرش و صنایع دستی و گردشگری، دارو، تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی، محصولات شیمیایی، آرایشی و بهداشتی، صنعت ساختمان و خدمات فنی-مهندسی و پتروشیمی عرضه شد و شرکتها و بازرگانان از کشورهای مختلف دنیا با حضور در این رویداد اقتصادی، اقدام به مذاکره و برقراری تعاملات تجاری با بزرگترین برندهای صنعتی ایران در حوزه‌های مختلف صنعتی کردند.

در این نمایشگاه که بیش از ۲ هزار بازارگان، سرمایه‌گذار و تاجر خارجی از ۱۲۰ کشور جهان حضور داشتند توانمندی‌های صادراتی، در ۱۷ سالن نمایشگاهی در متراز ۵۰ هزار متر با حضور ۸۰۰ شرکت ایرانی برگزار شد. این دوره از نمایشگاه نسبت به اکسپوی ۲۰۲۳، رشد ۲۰ درصدی داشته است.

اجرای نشست‌های B2B از دیگر برنامه‌های این رویداد بود که با هدف آشنایی با ظرفیت و توانمندی تولیدکنندگان و صنعتگران ایرانی برای تجارت خارجی ترتیب داده شد همچنین این جلسات به بازرگانان ایرانی کمک کرد تا از نیازهای بازار کشورهای هدف مطلع شوند.

همچنین گردهمایی‌های صنعت‌محور با بازدیدکنندگان خارجی، تورهای تخصصی داخل نمایشگاه برای بازدیدکنندگان خارجی، برگزاری وینارهای آشنایی با توانمندی‌های صنعتی ایران، برگزاری وینارهای،

«نائب رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عمان:

جایگاه بخش خصوصی

طبق اصل ۴۴ قانون اساسی رعایت نشده است

۵۵

**کشور عمان از نظر
فرهنگی به ایران بسیار
نزدیک است و همین امر
موجب شده تا تجار
عالقه بیشتری به بازار
این کشور نشان دهد**

به گفته وی، کشور عمان از نظر فرهنگی به ایران بسیار نزدیک است و همین امر موجب شد تا تجار علاقه بیشتری به بازار این کشور نشان دهد.

سباغیزاده با بیان اینکه امیدواریم سرمایه‌گذاری در بخش صادرات به کشور عمان اتفاق بیفتد، یادآورشد: اتاق مشترک بازرگانی ایران و عمان بسته‌های تشویقی متعددی را برای سرمایه‌گذاران و تجار در نظر گرفته و برای رفع مشکلات حقوقی آن‌ها با یک تیم متخصص از کارگزاران در عمان همکاری می‌کنیم.

نائب رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عمان اضافه کرد: تا زمانی که دولت از اقتصاد فاصله نگیرد و امور را به بخش خصوصی واگذار نکند، مشکلات عرصه اقتصاد همواره ادامه خواهد داشت.

سباغیزاده ادامه داد: اگر تصمیمات خلق‌الساعه دولتی نباشد، بخش خصوصی مسیر پویایی و رشد خود را پیدا خواهد کرد.

وی با اشاره به قانون بهبود فضای کسب و کار، افزود: طبق ماده ۵ این قانون، دولت برای وضع قوانین و تصمیم‌گیری در عرصه اقتصادی باید از تشکل‌های مادر و زیرمجموعه آن مشاوره بگیرد.

نائب رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عمان بیان کرد: با توجه به توافق‌نامه‌های بخش خصوصی می‌توانیم از نظرات این بخش در چهت بهبود امور استفاده کنیم.

به گفته وی، هر بخشنامه یا دستورالعملی که توسط دولت صادر می‌شود باید طبق قانون با بخش خصوصی مشورت صورت شود.

نائب رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عمان با اشاره به این که دولت در اقتصاد جایگاه اصلی خود را فراموش کرده است، گفت: جایگاه بخش خصوصی طبق اصل ۴۴ قانون اساسی رعایت نشده است و دولت در اغلب امور حضور دارد در حالی که نقش دولت باید به صورت چتر حمایتی باشد اما این امر تاکنون محقق نشده است.

محمدامین سباغیزاده در حاشیه نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۴ در گفتگو با ماهنامه باغبانی اظهار کرد: این نمایشگاه فرصتی برای ایجاد ارتباط بین تجار ایران و کشور عمان بود و این اتفاق تلاش کرد تا با برگزاری جلسات B2B و همایش سرمایه‌گذاری به علاقه‌مندان کمک کند.

نائب رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عمان افزود: پیش‌بینی شده است تا حجم سطح صادرات به کشور عمان را در سال ۱۴۰۳ به بیش از ۵۰ درصد ادوار گذشته افزایش دهیم و امیدواریم که این اتفاق در تجارت این دو کشور میسر شود.

وی با بیان اینکه از نظر ارتباطات سیاسی و تجاری با کشور عمان در شرایط خوبی قرارداریم، بیان کرد: تجارت و صادرات بین این دو کشور همواره برقرار بوده و تعداد علاقه‌مندان برای حضور در بازار عمان زیاد است.

نائب رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عمان ادامه داد: تجار و بازرگانان ایرانی علاقه زیادی برای حضور در بازار کشور عمان دارند و این اتفاق در تلاش است که با ارائه اطلاعات درست و کافی راه آهان آسان کند.

محمد امین سباغیزاده

۴۴ مسئول توسعه بازار شرکت کشت و صنعت دامپروری دشت مغان :

نمایشگاه‌ها فرصت صادراتی خوبی برای تولیدکنندگان است

۵۹

تکنولوژی و روابط کار و نیروی کار دو اصل مهم در تولید محسوب می‌شوند که متأسفانه کشور ما در هر دو زمینه نسبت به سایر کشورها عقب افتاده است

همسایه ایران فرصتی مناسب برای ورود کالاهای ایران به بازارهای بین‌المللی است که متأسفانه به دلیل برخی تحریم‌های داخلی که از تحریم‌های خارجی سخت‌تر هستند، نمی‌توانیم از این فرصت به درستی استفاده کنیم.

وی اضافه کرد: متأسفانه تولید در کشور ما درگیر امور داخلی و قوانین پیچیده است که مانع اصلی تولیدکنندگان است.

آذری ادامه داد: یک سری کتترل‌ها در سیستم گمرکی و بانکی کشور مانع قوی‌تری نسبت به تحریم خارجی برای تولیدکنندگان و تجار محسوب می‌شوند.

به گفته وی، موافع داخلی فرصت‌های صادراتی را از فعالان اقتصادی گرفته و از پیشرفت در بعد اقتصادی کشور جلوگیری می‌کنند.

بابک آذری با اینکه همیشه تصمیمات خلق‌الساعده حکومتی نامناسب نیست، گفت: گاهی چون بازار الزامات اجتماعی را رعایت نمی‌کند و بر منبا سود و زیان تصمیم می‌گیرد و آسیب‌های سنگین اجتماعی را به بار می‌آورد در این زمان باید حاکمیت برای تعادل در بازار وارد شده و در امور دخالت کند.

به گفته مسئول توسعه بازار شرکت کشت و صنعت دامپروری دشت مغان، عدم تبات در قوانین صادراتی کشور منجر شده تجار و بازرگانان در بلاکلیفی به سرببرند که این موضوع به تبع آن آسیب‌های جدی را به تولید کشور وارد کرده است.

آذری در پایان یادآورشد: مجموعه کشت و صنعت دامپروری دشت مغان در وسعت بالغ بر ۶۴ هزار هکتار در حوزه‌های مختلف فعالیت می‌کند که در بخش دامپروری در حال حاضر با ۲۲ هزار راس دام فعال است که از این مقدار ۸ هزار گاو شیرده و مابقی دام پروار هستند.

مسئول توسعه بازار شرکت کشت و صنعت دامپروری دشت مغان با اشاره به این نکته که برگزاری نمایشگاه‌ها فرصت‌های صادراتی خوبی برای تولیدکنندگان ایجاد می‌کند، یادآورشد: گاهی در نمایشگاه‌ها تجار کشورهایی درخواست صادرات کالا دارند که تولید کنند به هیچ عنوان گمان نمی‌کند که آن کشور خواستار آن کالا باشد و این موضوع سبب می‌شود حتی ظرفیت‌های مغفول یک شرکت شکوفا شود.

بابک آذری در حاشیه نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۴ در گفت و گو با خبرنگار ما با اینکه پاشنه‌آشیل تولید در ایران دو عامل مهم است، اظهار کرد: تکنولوژی و روابط کار و نیروی کار دو اصل مهم در تولید محسوب می‌شوند که متأسفانه کشور ما در هر دو زمینه نسبت به سایر کشورها عقب افتاده است.

مسئول توسعه بازار شرکت کشت و صنعت دامپروری دشت مغان افroot: نمایشگاه اکسپو و رویدادهایی مانند آن برای تولیدکنندگان و تجار فرصت مغتنمی به شمار می‌رود که باید از آن برای توسعه تعاملات تجاری بین‌المللی استفاده کرد.

وی ادامه داد: اما نکته مهم در برگزاری نمایشگاه اکسپو این است که با توجه به ظرفیت‌های تولید در ایران سطح آن نیز ارتقا یابد و این اهتمام از سوی حاکمیت جدی گرفته شود.

وی یادآورشد: برای اینکه میزان صادرات در کشور بهبود و ارتقا یابد، باید معضلاتی مانند امور گمرکی و بانکی آسان شده تا تولیدکننده با اطمینان خاطر به فعالیت خود پردازد.

مسئول توسعه بازار شرکت کشت و صنعت دامپروری دشت مغان با اشاره به التهابات در منطقه و جنگ اوکراین و روسیه، بیان کرد: تنش ها در اطراف کشور های

بابک آذری

قائم مقام مدیرعامل شرکت ماکارانی سمیرا:

نمایشگاه اکسپو، فرصتی برای توسعه روابط تجاری

۵۵

مسئولین امر باید از مشورت با صنوف و واحدهای تولیدی در تصمیم‌گیری‌های خود استفاده کنند و با افزایش تعاملات قطعاً تصمیمات بهتری اخذ خواهد شد

خوشبختانه برای تامین مواد اولیه مشکلی نداریم. وی اضافه کرد: گندم دوروم که برای تولید ماکارانی از آن استفاده می‌شود، در ایران کشت می‌شود و از کیفیت و مرغوبیت خوبی برخوردار است.

قائم مقام مدیرعامل شرکت ماکارانی سمیرا افزود: قیمت خوب مواد اولیه موجب می‌شود محصولات خوب و کیفی به دست مصرف کننده برسد. به گفته نوری نسب، اقتصاد ایران علی رغم مشکلات عدیدهای که دارد توسط تولیدکنندگان سرپا مانده و با چالش‌ها مقابله می‌کند.

وی با اشاره به بحران‌های داخلی و خارجی که اقتصاد ایران را درگیر کرده، افزود: خوشبختانه با اینکه مشکلات زیادی اقتصاد ایران را محاصره کرده است، هر روزه شاهد پیشرفت در حوزه تولید هستیم. نوری نسب با تأکید بر اینکه اگر چه مشورت با بخش خصوصی انجام می‌شود ولی در نهایت قانون درستی وضع نمی‌شود، افزود: مسئولین امر باید از مشورت با صنوف و واحدهای تولیدی در تصمیم‌گیری‌های خود استفاده کنند و با افزایش تعاملات قطعاً تصمیمات بهتری اخذ خواهد شد. ضمن اینکه در صدور بخشنامه‌ها مشورت با بخش خصوصی کمنگ است.

وی خاطرنشان کرد: عدم هماهنگی بین تحصیلات، تجربه و مناصب دولتی باعث بروز تصمیمات نادرست می‌شود زیرا مسئولین از بطن کار نیستند و هر تصمیم‌گیر دولتی باید چند تولیدکننده را به عنوان مشاور در کنار خود داشته باشد تا تصمیمات اخذ شده، مناسب صنعت باشد.

قائم مقام مدیرعامل شرکت ماکارانی سمیرا در پایان اظهار کرد: نمایشگاه اکسپو شرایط خوبی برای ارتباط تجار با یکدیگر فراهم کرده و موجب شده است تا قردادهای تجاری خوبی بسته شود.

قائم مقام مدیرعامل شرکت ماکارانی سمیرا با بیان اینکه ایران پتانسیل خوبی برای صادرات غیرنفتی دارد، برگزاری نمایشگاه را یکی از راههای ارتباط با دیگر کشورها عنوان کرد و افزود: در نمایشگاه امسال بازدیدکنندگانی از کشورهای آفریقایی، عراق، پاکستان، افغانستان، یمن و سایر کشورها حضور داشتند که این مسئله می‌تواند منجر به افزایش و سرعت بخشی صادرات شود.

امیر نوری نسب دلالت دولت در امور تولید را از چالش‌های مهم صنعت غذا داشت و خاطرنشان کرد: صنعتگر مانند یک جوی، در هر شرایطی مسیر خود را طی می‌کند و با وجود تحريمها نیز توانایی حل مشکلات خود را دارد پس به صنعتگران باید اجازه داده شود تا به امور تولید برسند. نوری نسب از کشورهای عراق، افغانستان، کانادا، ازبکستان، آفریقا و کشورهای CIS به عنوان مقاصد صادراتی این شرکت نام برد.

قائم مقام مدیرعامل شرکت ماکارانی سمیرا افزود: با توجه به این که بخش خصوصی از بدنه مردم محسوب می‌شود، برخی تصمیمات غیر کارشناسی دولت به این بخش آسیب جدی وارد می‌کند.

وی ادامه داد: تصمیمات خلق الساعه دولتی در ۱۰۰ درصد بر اقتصاد ایران تأثیر مستقیم دارد و در این حوزه نیاز است از تولیدکنندگان حمایت شود.

نوری نسب اضافه کرد: با توجه به مشکلات اقتصادی که تولیدکنندگان با آن درگیر هستند باید دولت از این بخش حمایت ویژه‌ای داشته باشد.

به گفته قائم مقام مدیرعامل شرکت ماکارانی سمیرا، سرانه مصرف ماکارانی در ایران خوب است، اگر حمایت خوبی در این بخش صورت بگیرد در آینده ماکارانی می‌تواند جایگزین برنج شود.

نوری نسب با اشاره به جنگ اوکراین و روسیه بیان کرد: با توجه به تنش‌هایی که در منطقه وجود دارد،

امیر نوری نسب

برگزاری دو نمایشگاه کشاورزی در شیراز با رویکرد توسعه تجارت

**بیستمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت
کشاورزی، ادوات، ماشین آلات و مکانیزاسیون
در شیراز**

این نمایشگاه با رسالت معرفی فرصت‌ها و دستاوردهای جدید با حضور ۶ کشور خارجی چین، ترکیه، روسیه، ایتالیا، کره، ژاپن و نیز تعداد ۱۰۵ شرکت‌کننده در تاریخ هجدهم لغایت بیست و یکم اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ برگزار شد.

نمایشگاه ادوات کشاورزی در فضایی بالغ بر ۱۲ هزار مترمربع برپا شد که آخرین تجهیزات به‌روز کشاورزی شامل انواع سمپاش، تراکتور، پهپادهای کشاورزی، تریلر، لجن‌کش‌ها و پهپادهای سانتریفیوژ را در معرض دید علاقه‌مندان قرار گرفت.

در مجموع ۲۵۰ شرکت توانمند داخلی و خارجی با نمایندگانی از برندهای خارجی شامل کشورهای چین، کره، ژاپن، روسیه، هند، اسپانیا، آلمان، ترکیه و برخی از کشورهای حوزه خلیج فارس در این نمایشگاه حضور داشتند.

در این نمایشگاه برای شرکت‌های دانش‌بنیان، فضایی اختصاص داده شده و از طریق پارک علم و فناوری استان، فرصت حضور آن‌ها فراهم شد و ۱۵ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان به‌طور مستقل تا ۱۵ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان به‌طور مستقل در این نمایشگاه حضور داشتند.

همچنین دوره‌های آموزشی همچون عنایون اصول معاینه فنی تراکتورها و کمباین‌ها، اصول ایمنی در عملیات سپیاچی، هوشمندسازی پایش مصرف سوخت در ماشین‌های خودگردان کشاورزی، آشنایی با ماشین‌های کوچک کشاورزی نقش مکانیزاسیون در جهش تولید در نی‌زارها، مباحث نوین در مکانیزاسیون کشاورزی برگزار شد.

**بیستمین نمایشگاه نهاده‌های کشاورزی،
سیستم‌های آبیاری و تجهیزات گلخانه‌ای
در شیراز**

این نمایشگاه در فضایی بالغ بر ۱۶ هزار متر مربع متشکل از ۱۵۷ شرکت توانمند داخلی و نمایندگی از برندهای خارجی در تاریخ چهارم لغایت هفتم اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ با هدف معرفی آخرین فناوری‌های نوین در ۶ سالن در نمایشگاه بین‌المللی فارس برگزار شد.

تعداد شرکت‌کنندگان این نمایشگاه حداقل نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد افزایش داشته است. یکی از مهمترین دغدغه‌های این نمایشگاه معرفی آخرین دستاوردها و فناوری‌های نوین بود و در این نمایشگاه صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری و استارت‌آپ‌ها حضور داشتند و آخرین دستاوردها به معرض نمایش گذاشته شد.

عمده مشارکت کنندگان این نمایشگاه از استان‌های فارس، اصفهان، خوزستان، تهران، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، همدان و مازندران، خراسان رضوی بودند. هیئتی از کشور عراق برای بازدید از نمایشگاه کشاورزی فارس حضور داشت.

در حاشیه این نمایشگاه دوره‌های آموزشی که نیاز کشاورزی امروز است توسط جهاد کشاورزی فارس، سازمان نظام مهندسی کشاورزی فارس و مرکز تحقیقات کشاورزی و سایر دستگاه‌های متولی برگزار شد.

کشورهای خارجی به صورت مستقیم در این نمایشگاه حضور نداشتند اما نمایندگی ۲۰ برند از کشورهای مختلف از جمله چین، هندوستان، ترکیه، روسیه، کره، ژاپن و... در این نمایشگاه حضور داشتند.

مدیر فروش واحد کودی شرکت زرگرین:

برای ارتقای تولید، شرکت‌ها باید به سوی نوآوری حرکت کنند

۵۵

به دلیل تحریم‌ها
برای تولید یک سری از
مواد در دسترس
تولیدکنندگان نیست
اما این موضوع نباید
مانع کار شود

واسطه تحریم‌ها تولیدکنندگان در عرصه صادرات با مشکلات ارزی مواجه هستند و این موضوع موجب شده تا در بازارهای جهانی سهم کمتری برای کالای ایرانی در نظر گرفته شود.

به گفته مدیر فروش واحد کودی شرکت زرگرین، ۳۰۰ شرکت دانش بنیان در زمینه تولید کود در کشور ایجاد شده است که به طور عمده محصولات خود را در بازارهای داخلی عرضه می‌کنند، و برای ورود به بازارهای جهانی باید تولید صادرات محور داشته باشیم.

انجیله با اشاره به این موضوع که شرکت زرگرین به ۳۰ کشور جهان صادرات داشته است، گفت: عراق، ارمنستان، ترکمنستان و کشورهای حوزه CIS از کشور های هدف صادراتی شرکت ما هستند.

وی بایان اینکه تولید بی‌هدف پاشنه آشیل اقتصاد ایران است، گفت: برای توسعه صادرات و بهبود اقتصاد باید تولید صادرات محور داشته باشیم و بهتر است تولیدکنندگان به این مسیر قدم بگذارند.

مدیر فروش واحد کودی شرکت زرگرین ادامه داد: تحریم‌های خارجی فقط یکی از علل کاهش صادرات است، از سوی دیگر چون نمی‌توانیم تولید با اشل جهانی داشته باشیم صادراتمان کاهش یافه است.

وی با تأکید بر توسعه صادرات در ایران، گفت: برای ارتقای صادرات و سهم بیشتر کالاهای ایرانی در بازارهای جهانی باید متناسب با استانداردهای جهانی به تولید بپردازیم.

انجیله با اشاره به اینکه سطح زیرکشت محصولات کشاورزی نسبت به جهان قابل توجه است، یادآورشد: باید با توجه بیشتر به شرکت‌های دانشبنیان و طرح توسعه تحقیق آنها قدمی موثر و جدی در بخش کشاورزی کشور برداریم تا با نوآوری و خدمات جدید در این بخش در جهان شناخته‌تر شویم.

مدیر فروش واحد کودی شرکت زرگرین در حاشیه بیستمین نمایشگاه نهاده‌های کشاورزی، سیستم‌های آبیاری و تجهیزات گلخانه‌ای شیاز با اشاره به شرکت‌های دانشبنیان در بخش کشاورزی، گفت: برای ارتقای شرایط تولید بهتر است شرکت‌ها به سوی نوآوری و تولید محصول جدید حرکت کنند.

رامین انجیله در حاشیه نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۴ در گفت و گو با خبرنگار ما گفت: با توجه به این که اوکراین معدن غله جهان محسوب می‌شود، جنگ بین دو کشور روسیه و اوکراین به بازار جهانی نهاده‌های کشاورزی آسیب جدی وارد کرد.

انجیله با اشاره به این موضوع که ایران در بازار تولید کود نسبت به جهان عقب تر است، بیان کرد: به دلیل تحریم‌ها برای تولید یک سری از مواد در دسترس تولیدکنندگان نیست اما این موضوع نباید مانع کار شود. وی ادامه داد: شرکت‌های تولیدکننده با تحقیق و توسعه می‌توانند تحریم‌ها را کنار زده و به نوآوری و تولید محصولات جدید بپردازن.

مدیر فروش واحد کودی شرکت زرگرین اضافه کرد: ایجاد محیط R&D و با تکیه بر دانش فنی و نیروی متخصص در شرکت‌های تولیدکننده کود می‌توانیم به تولید محصولاتی بپردازیم که قابل رقابت با نمونه مشابه خارجی باشد.

به گفته وی، صنعت تولید کود در ایران طی سال‌های اخیر پیشرفت چشمگیری داشته به طوری که این صنعت در گذشته در دست واردکنندگان بود اما در حال حاضر بازار کود توسط تولیدکنندگان می‌چرخد.

انجیله با بیان اینکه در گذشته خط مسی بازار کود توسط واردکنندگان تعیین می‌شد، یادآورشد: تولید کود در گذشته در ایران رونقی نداشت اما در حال حاضر با وجود تحریم‌ها تولید در این بخش رشد کرده است.

مدیر فروش واحد کودی شرکت زرگرین اضافه کرد: به

« مدیر فنی شرکت چگال آب آرمان:

در تکنولوژی تحریم نداریم

۵۹

متاسفانه در کشور حمایت‌های لازم به درستی انجام نمی‌شود و بودجه کافی از طرف دولت به تولیدکنندگان اختصاص داده نمی‌دهند

مجید خرازیان آگاهی کشاورزان را از مهم‌ترین موارد برای افزایش بازدهی در زراعت با سیستم آبیاری نوین پر شمرد و گفت: در حقیقت آگاهی کشاورزان در درجه اول با آموزش دوره‌ای آن‌ها ایجاد می‌شود که در این بخش نیز عموماً کشاورزان کارشناس‌های تحصیل کرده بخش کشاورزی را قبول ندارند و خود را از آنها با تجریب‌تر می‌دانند و کارشناسان از نظر آنها صرف‌فاکسانی هستند که به آنها علوم آکادمیک را دیکته می‌کنند.

وی ادامه داد: از طرفی علم کارشناسان نیز به روز نیست و پس از فارغ‌التحصیلی دانش خود را ارتقا نمی‌دهند و مقالمهای روز را مطالعه نمی‌کنند، بنابراین، مشکل کماکان ادامه دارد چون کشاورز کارشناس رانمی‌پذیرد و کارشناس نیز توانایی تغذیه فکری و قانع کردن کشاورز را ندارد آموزش درست اتفاق نمی‌افتد.

خرازیان با تأکید بر اینکه واردات در بخش تکنولوژی کشاورزی اهمیت زیادی دارد، افروز: دولت باید پذیرد که تکنولوژی در آنچه که در داخل کشور ارائه شده است، خلاصه نمی‌شود و این‌گونه استنباط نشود که شرکت‌های فعال در حوزه واردات تنها ارز را از کشور خارج می‌کنند، بلکه در نظر بگیریم آن‌ها دارند تکنولوژی را بهترین شکل وارد ایران می‌کنند، همانطور که دولت معتقد است باید از تولید داخل حمایت شود و کارگران ایرانی درآمد و اشتغال داشته باشند و به موازات آن باید شرکت‌هایی نیز کالاهای اصل و مرغوب را با بالاترین تکنولوژی در خدمت توسعه کشون، وارد کنند.

مدیر فنی شرکت چگال آب آرمان در پایان گفت: استنباط شخصی من این است که توسعه عملکرد سیستم کشاورزی و آبیاری تحت فشار تنها زمانی اتفاق می‌افتد که دولت بودجه آموزش و بودجه عمرانی لازم را برابر آبیاری تحت فشار در اختیار کشاورزان قرار دهد چون طبق تجربه من با سال‌ها آموزش در حوزه نوار آبیاری نتیجه بخش بوده و استقبال خوبی از آن شده است.

مدیر فنی شرکت چگال آب آرمان گفت: در تکنولوژی کشاورزی تحریم نداریم و به راحتی می‌توانیم به تکنولوژی‌های مختلف دنیا دسترسی داشته باشیم، وی در گفت‌وگوی خود با خبرنگار ماهنامه باطنی با اشاره به اینکه محدودیتی برای دسترسی ایران به تکنولوژی دنیا در بخش کشاورزی وجود ندارد، توضیح داد: موضوع اصلی این است که وقتی ذهنیت کشور به سمت حمایت از تولید داخل می‌رود، این امر باید به درستی انجام شود، اما به دلیل عدم توان سرمایه‌گذاری مناسب برای انجام یک پروژه تولید با بهترین تکنولوژی؛ تولیدکنندگان به سمت ارزان‌سازی روند تولیدشان می‌روند و این باعث می‌شود از تکنولوژی اصلی فاصله بگیرند.

مدیر فنی شرکت چگال آب آرمان با اشاره به مشکلات کشاورزان در بخش محدودیت سرمایه، ادامه داد: متاسفانه در کشور حمایت‌های لازم به درستی انجام نمی‌شود و بودجه کافی از طرف دولت به تولیدکنندگان اختصاص نمی‌دهند، بانک‌هایی برای تأمین سرمایه به آنها تسهیلات نمی‌دهند.

وی خاطرنشان کرد: اگر تولیدکنندگان بخواهند با تکنولوژی روز جهان فعالیت کنند قیمت‌ها انقدر افزایش می‌یابد که خریدار از خرید منصرف می‌شود؛ بنابراین قشر تولیدکننده مجبور است که از تکنولوژی بکاهد، در نتیجه این روند باعث کاهش عملکرد در کشاورزی کشور می‌شود.

مدیر فنی شرکت چگال آب آرمان بایان اینکه پاشنه آشیل اقتصاد ایران مبحث بزرگی است و تنها تأثیرپذیر از یک مشکل نیست، توضیح داد: مشکل اصلی مادر کشور مبحث مدیریت در بخش‌های مختلف است؛ به این دلیل که چه در بخش خصوصی و چه در بخش دولتی افراد با توانایی و تجربه و تخصص لازم در زمینه شغلی خود فعالیت ندارند، در واقع عدم مدیریت مناسب باعث می‌شود نقطه اتصال بین بخش‌های مختلف به درستی برقرار نشود.

ضرورت حمایت دولت از صنعت طیور

تقاضا در بازار کشورهای همسایه برای مرغ زیاد است

سمینارهای جانبی حدود ۱۸ سخنرانی علمی در مدت دو روز برگزار شد که عمدتاً مباحث فنی و علمی بود. این فعال اقتصادی هدف از برگزاری این همایش‌ها را روزرسانی اطلاعات دانست و افزود: بیش ۵۰ درصد مشکلات صنعت در حال حاضر ناشی از تصمیمات اشتباہ است که بعضاً برخی موقع بر روی آن پافشاری می‌شود. فریدونیان ادامه داد: امیدوارم این شرایط که دائم دستخوش اشتباہات است زیاد طولانی نیاشد تا صنعتگران بیشتر از این آسیب نبینند.

وی برگزاری چنین رویدادهایی را موجب افزایش توانمندی تولیدکنندگان برشمرد و افزود: با توجه به شرایط نامناسب اقتصادی و نوسانات نرخ دلار، توانمندسازی تولیدکنندگان به پایداری کسب و کار آنها کمک می‌کند. او تأکید کرد: تبادل نظر و انتقال بپرورترین اطلاعات قطعاً در روند رو به رشد فعلان این صنعت موثر است و از طرفی ارتباطاتی که ایجاد می‌شود، می‌تواند در توسعه صنعت هم تاثیر بگذارد.

نهمین همایش انجمن مرغ مادر گوشتی و نخستین نمایشگاه تخصصی توانمندی‌های صنعت مرغ مادر به مدت دو روز در هتل المپیک تهران برگزار شد. در این رویداد که ۷۰۰ بازدیدکننده از نمایشگاه و سمینارهای جانبی بازدید کردند مباحث علمی و فنی توسط اساتید و اهالی فن مطرح شد.

بیش ۵۰ درصد مشکلات ناشی از تصمیمات اشتباہ است

دیبر همایش نهمین همایش انجمن مرغ مادر گوشتی و نخستین نمایشگاه تخصصی توانمندی‌های صنعت مرغ مادر در این رابطه به خبرنگاران گفت: همایش انجمن مرغ مادر در واقع از یک گروه کوچک در فضای مجازی آغاز شد اما به تدریج تبدیل به یک فضای علمی شد. مهدی فریدونیان اضافه کرد: درابتدا در ساعت مشخصی برنامه‌بریزی برای بحث و گفت‌وگو درباره یک موضوع در فضای مجازی انجام می‌شد اما به مرور با نظر اعضاء، این گروه به فضای حضوری آن هم در قالب همایش تبدیل شد.

وی اضافه کرد: از سال ۹۴ تا سال ۹۸ در هتل نارنجستان این همایش برگزار می‌شد که در دوران کرونا فعالیتها تعطیل شد.

دیبر همایش خاطرنشان کرد: در سال ۱۴۰۱ دوباره همایش برگزار شد، اما چون امکانات به لحاظ سخت افزاری محدود شد، تصمیم گرفتیم با برگزاری این همایش در تهران بر کیفیت آن هم بیفزاییم. وی با بیان این‌که در این دوره نزدیک به ۷۰۰ بازدیدکننده داشتیم، افزود: در نمایشگاه، همایش و

فقدان توسعه متوازن در صنعت طیور

عضو هیئت مدیره برگزاری این همایش با بیان این‌که کارشناسان و دامپزشکان زیده در حوزه تولید مرغ مادر که این همایش دعوت می‌شوند، افزود: به این ترتیب تبادل نظر و انتقال تجربه بسیار خوبی اتفاق می‌افتد. شهریار نوروزی ادامه داد: صنعت طیور در ایران توسعه کمی و کیفی زیادی داشته و در سال‌های گذشته به خصوص در ۴۰ سال پس از انقلاب فرایند توسعه و پیشرفت در این صنعت رو به جلو بوده است؛ به هر حال در مقاطعی هم نشیب و فرازهایی داشته است.

۵۵

با توجه به شرایط نامناسب اقتصادی و نوسانات نرخ دلار، توانمندسازی تولیدکنندگان به پایداری کسب و کار آنها کمک می‌کند

۵۹

دولت باید امر تولی‌گری اش را تا آنچایی که می‌تواند کم کند و به عنوان یک ناظر فقط سیاست‌گذاری و ریل‌گذاری کلان را انجام دهد و تولیدکنندگان را رهایی کند

تحریم‌ها ورود نهاده را از لحاظ کیفی به خصوص در نهاده اصلی مانند ذرت و سویا با مشکل مواجه کرده و کیفیت تا حدی تنزل پیدا یافته است که این موضوع عملکردها در واحد مرغان تخمگذار، مادر و مرغ گوشتی بهشدت تاثیر داشته است.

وی با بیان این‌که صنعت طیور در چند سال اخیر یک بازگشت به عقب داشته است، اضافه کرد: آزمون و خطاهای زیادی در طول چند سال اخیر اتفاق افتاده که این منجر به آسیب جدی به تولیدکنندگان صنعت طیور شده است. با این حال چشم انداز صنعت طیور را مثبت ارزیابی می‌کنیم،

عضو هیئت مدیره برگزاری همایش مرغ مادر گوشتی با تأکید بر این‌که دانش بسیار خوبی در این صنعت جمع شده است، افزود: خوشبختانه رشد خوبی هم در این بخش اتفاق افتاده است.

وی ادامه داد: به عنوان مثال در چند سال اخیر فارم‌های متعددی ساخته شده که البته چالش‌های خاص خود را دارد، اما به مرتبه آنچه مسلم است حرکت رو به جلو این صنعت در کشور است.

نوروزی از فقدان توسعه متوازن نبوده در صنعت طیور انتقاد کرد و علت آن را بی توجهی به سند آمایش سرزمین دانست و گفت: در جاهایی رشد قارچ‌گونه این صنعت به صورت سلطان است که خودش منجر به بروز اتفاقات بدی پس از آن می‌شود.

وی اضافه کرد: با این حال از آنچایی که قوت قالب مردم در حوزه پروتئین مرغ است و با توجه به کاهش قدرت خرید مردم در گوشت قرمز، کماکان صنعت طیور جذایت‌های خودش را برای مشتریان و تقاضای بازار دارد.

او از نوسانات ارزی به عنوان یکی دیگر از چالش‌های تولیدکنندگان صنعت طیور یاد کرد و افزود: متأسفانه این موضوع آسیبهای جدی را متوجه این بخش کرده است با این حال به نظرم مهمترین چالش در صنعت طیور حتی بیشتر از ارز، دلالت‌های دولت است.

این فعل حوزه صنعت طیور اضافه کرد: دولت باید امر تولی‌گری اش را تا آنچایی که می‌تواند کم کند و به عنوان یک ناظر فقط سیاست‌گذاری و ریل‌گذاری کلان را انجام دهد و تولیدکنندگان را رهایی کند.

وی ادامه داد: جنگ روسیه و اوکراین باعث شد که ایران در تأمین نهاده با مشکل مواجه شود؛ در دو سال اخیر

ایران جزو ۱۰ کشور برتر تولید گوشت مرغ در دنیا است

یک دامپزشک و متخصص بهداشت و بیماری‌های طیور و مشاور زنجیره‌های تولید گوشت مرغ کشور برگزاری این همایش را منجر به بهروزرسانی اطلاعات تولیدکنندگان دانست و گفت: این همایش چون به صورت تخصصی در حوزه صنعت طیور است می‌تواند مطالب بهروز شده در خصوص موارد بهداشتی و دامپزشکی مرغ مادر، بیماری‌ها و مسائل تغذیه‌ای برای علاقمندان و فعالان این صنعت به همراه داشته باشد. سروش خادمیان ادامه داد: هرچه دانش افراد در صنعت طیور افزایش یابد به تطور طبیعی می‌توانند این دانش را در مزارع پیاده کنند که نفع آن در نهایت در داخل مزرعه دیده می‌شود که سود آن در نهایت به صنعت و جامعه باز می‌گردد.

خادمیان اضافه کرد: هر چقدر مزارع ما در کل زنجیره از کیفیت لازم برخوردار باشند شاهد کاهش بروز بیماری‌ها، بهبود عملکرد، راندمان تولید و کاهش هزینه و مصارف آتنی بیوتیک خواهیم بود که در نهایت همه این‌ها منجر به ارائه گوشت مرغ سالم به دست مصرف کننده می‌شود. وی با بیان این‌که ایران جزو ۱۰ کشور برتر تولید گوشت مرغ در دنیا است، افزود: پیش‌بینی می‌شود سرانه مصرف مرغ به دلیل محدودیت‌هایی که در گوشت قرمز به جهت اقتصادی و زیست محیطی وجود دارد پیش از این در دنیا افزایش یابد.

خادمیان ادامه داد: این می‌تواند برای ما فرصت بزرگی باشد که علاوه بر تامین تولید داخل و نیاز هموطنانمان برای کشورهای همسایه به عنوان صادرکننده وارد شویم

۵۹

در حال حاضر متاسفانه تصدیگری و تصمیمات خلق الساعه دولت باعث شده که این صنعت آنگونه که باید نتواند نقش خودش را ایفا کند

شخصی در آن نباشد، مهم است. سینا فقیه زاده گرجی ادامه داد: واقعیت این است که صنعت طیور استراتژیک است و چون موضوع تغذیه مردم مطرح است یک مقدار تصمیم گیری در آن سخت است.

این دامپزشک و متخصص بیماری پرندگان خاطرنشان کرد: آنچه مسلم است اینکه در این چند سال تصمیماتی که گرفته شده ضرر تولید کننده بوده است بهطوری که این صنعت را تقریباً رو به افول برده است و به نام خودکفایی ضررها و مشکلات زیادی را به مجموعه وارد کرده است. فقیم‌زاده گرجی با تأکید بر این که این صنعت همیشه قادر تمند باقی می‌ماند، افزود: نه در ایران که در کل دنیا اینگونه است؛ چراکه صنعت طیور با تغذیه مردم سروکار دارد بنابراین این صنایع با تمام مشقات پابرجا خواهد ماند.

او ضمنن یادآوری این مطلب که در کشور کارشناسان متبحر زیادی داریم، اضافه کرد: افرادی که پای کار هستند مردانه کار می‌کنند.

وی با بیان این نکته که به واسطه مشکلات اقتصادی و تنش‌ها در خاورمیانه سرمایه‌گذاری محدودتر می‌شود، افزود: بسیاری از مرغداری‌ها در حال حاضر ریسک جوچه‌کشی رانمی کنند. برخی افراد هم سرمایه‌هایشان را از کشور خارج کرده‌اند با این حال ماتم تلاش‌مان را برای حفظ و گسترش این صنعت به کار خواهیم گرفت.

وی هدف از برگزاری چنین رویدادی را بررسی و حل مشکلات ریشه‌ای صنعت طیور اعم از مدیریت بیماری دانست و اضافه کرد: همایش‌های تخصصی کمک می‌کند تا برای حل مشکلات صنعت طیور به اتفاق نظر در یافتن راه حل‌های آن بررسیم و اینکه از این طریق کمک کنیم به کارشناسان تا علمشان افزایش یابد.

ین دامپزشک و متخصص بیماری پرندگان با تأکید بر این نکته که همواره باید علم فعالان این صنعت به روز باشد، افزود: در چنین شرایطی که در تحریم‌ها به سر می‌بریم به روز بودن علم در صنعت طیور در توسعه این بخش کمک شایانی می‌کند.

وی یادآور شد: صادرات مشروط بر افزایش کیفیت محصول تولیدی و کاهش هزینه‌تمامشده و امکان رقبابت با رقبای منطقه‌ای و بین‌المللی که این هم با افزایش دانش در سطح مزارع پرورشی، بهبود زیرساخت‌ها و حمایت دولت میسر می‌شود.

صنعت طیور بعد از نفت دومین صنعت پولساز کشور است

عضو هیئت مدیره انجمن همایش مرغ مادر با بیان این که حوزه طیوراز لحاظ حجم سرمایه و اشتغال بعد از صنعت نفت دومین صنعت پولساز کشور بهشمار می‌رود، افزود: با این حال متاسفانه به دلیل ساختاری که از ابتدا ایجاد شده مانتوانستیم به آن ایمه‌آل‌هایی که باید بررسیم، امیرعلی صادقی ادامه داد: اگر دولت اجازه دهد که بخش خصوصی به معنای واقعی در حوزه اقتصاد ورود باید و مقداری از تکالیف را برای سرمایه‌گذاران کم کند، با توجه به زیرساخت‌های موجود و نیروی فنی و کارشناسی بدون شک چشم انداز بسیار خوبی برای آینده ترسیم می‌شود. او که استاد دانشگاه کردستان و مشاور کارخانجات خوراک این استان است، افزود: در حال حاضر متاسفانه تصدی گری و تصمیمات خلق الساعه دولت باعث شد که این صنعت آنگونه که باید نتواند نقش خودش را ایفا کند. صادقی تأکید کرد: ما زمانی در این صنعت شاهد توسعه همه جانبه خواهیم بود که یک ساختار سیستمی اجرا شود؛ ساختاری که اجزای آن به درستی کار کنند که در حال حاضر متأسفانه این گونه نیست.

تصمیمات دولت در سال‌های اخیر به ضرر تولید کننده بود

یک دامپزشک و متخصص بیماری پرندگان و مالک کلینیک دامپزشکی سیبا در گفتگو با خبرنگار ماهنامه باطنی با بیان اینکه در کشور تصمیمات دولتی قطعاً توسط کارشناسان گرفته می‌شود، افزود: دولت از تیم کارشناسی مشاوره می‌گیرد، اما اینکه مشاور چیزی که می‌گوید نفع

چالش‌های شرکت‌های خانوادگی برای تغییرات استراتژیک

مهارت و انتقال به نسل بعدی تشویق می‌کند. برای مثال، گریک و همکاران استدلال می‌کنند که در سراسر جهان تا ۸۰ درصد از مهم‌ترین بخش‌های جمعیتی در مشاغل خانوادگی کار می‌کنند. یک مطالعه در اقتصاد ایالات متحده نشان داده است که شرکت‌های خانوادگی ۵۰ درصد از تولید ناخالص داخلی را به عهده دارند. در یک تحقیق دیگر که توسط فرانچایز بر روی کسب وکارهای تایلندی صورت گرفته است، ۹۵٪ از شرکت‌های کوچک و متوسط (SME) را شرکت‌های خانوادگی تشکیل داده‌اند. در برخی گزارشات، متوسط سهم جهانی شرکت‌های خانوادگی تا بیش از ۹۰٪ درصد اشاره شده است. مطالعات نشان می‌دهند که با وجود سهم قابل توجه مشاغل خانوادگی از اقتصاد کشورها، تنها ۷۰٪ درصد از این مشاغل موفق به انتقال به نسل دوم مدیران خانوادگی و کمتر از ۵٪ درصد آن‌ها موفق به انتقال به نسل سوم این مدیران شده‌اند.

میزان تغییرپذیری یک شرکت خانوادگی تحت تأثیر تغییرات محیط کسبوکار و تغییرات تکنولوژیکی نشان‌دهنده کارآمدی سیاست‌های یک شرکت خانوادگی است. تغییر سریع در محیط کسب و کار، انتظارات شرکتها را برای پاسخگویی به تقاضای در حال تغییر برای تقویت توانایی خود برای رقابت با شرکت‌های نوظهور و موجود افزایش داده است.

شرکت‌های فعل در شاخه کسب و کار طیور نیز که سهم مهمی از اقتصاد کشورها را به خود اختصاص داده‌اند باید به طور مستمر فرآیندهای مدیریتی و تولید/خدمات خود را در بازارهای فعلی و آینده بررسی کنند تا قدرت رقابت خود را برای به چالش کشیده شدن در بازارهای محلی و بین‌المللی حفظ کنند.

به دلیل این ضرورت، ما این مطالعه را برای شناخت اثرات بیرونی محیط بر محیط کسبوکار و متغیرهای تأثیرگذار بر محیط‌رونی مانند شرایط رقابت، نیازهای

حسن رهنمای مدیرعامل شرکت زربام پارت در حاشیه نهضتی همایش انجمن مرغ مادر گوشتی و نخستین نمایشگاه تخصصی توانمندی‌های صنعت مرغ مادر چالش‌های شرکت‌های خانوادگی صنعت طیور ایران برای تغییرات استراتژیک و اثرات عوامل درون‌سازمانی و برونو سازمانی را برای پایداری و بقا آن‌ها را بررسی کردند. مطلب زیر مختصراً از نتایج مطالعات مطرح شده در این همایش را بیان می‌کند.

شرکت‌های خانوادگی جایگاه ارزشمندی در سرمایه‌گذاری و تولید ناخالص داخلی کشورها دارند. اقتصاد کشاورزی بخش مهمی از توسعه و رفاه جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. با توجه به اهمیت بخش کشاورزی، شرکت‌های خانوادگی که در این بخش کار می‌کنند نقش موثری بر توسعه کشور دارند. این مقاله نتایج بدست آمده از تحقیقی است در چالش‌های مدیریت تغییر استراتژیک در هفتاد و هفت شرکت خانوادگی شاخه طیور ایران در زیرشاخه‌های پرورش دهنده‌گان طیور مولد، تولید کننده‌گان خوارک دام و طیور و تأمین کننده‌گان تجهیزات است.

هدف این تحقیق شناسایی درک راهبردی مدیران این شرکت‌ها از سیاست‌ها و ضرورت‌های تغییر استراتژیک برای پایداری این کسب و کارهای است.

شرکت یک موجود زنده مانند انسان است. وقتی به اندازه کافی تغذیه نشود، به زودی خواهد مرد، با مانند یک فرد بیمار زندگی خواهد کرد که هر روز دارو می‌خورد تا به فردا ادامه دهد. تغییرات سریع در محیط کسب و کار، انتظارات از شرکت‌ها را برای پاسخگویی به تقاضاهای در حال تغییر مداوم و برای تقویت توانایی‌شنan در عرصه رقابت افزایش داده است. مطالعات نشان می‌دهد که اقتصادها به مشاغل خانوادگی متکی هستند و سهم کسب و کار خانوادگی در اقتصاد، محققان را به مطالعه بیشتر بر عوامل کارایی مانند مالکیت، مدیریت، کنترل،

به عنوان منابع بسیار با اهمیت برای مرحله راهاندازی شرکت شناخته و در مرحله رشد، مهارت به عنوان منبعی برای تحریک رشد جایگاه مهمی پیدا می‌کند.

در بررسی اثر مدیران عضو خانواده و غیرعضو در شرکت‌های خانوادگی موارد بسیاری قابل بحث هستند از جمله اینکه برخی محققین دریافته‌اند که مدیران خانواده در به دست آوردن منابع موفق‌تر از مدیران غیر خانواده شایستگی مدیریت این شرکت‌ها را نداشته و به آن‌ها آسیب وارد می‌کنند.

یک کسب و کار خانوادگی هم برای کسب ثروت مالی ارزشمند است و هم برای کسب ثروت اجتماعی-عاطفی. بقای مشاغل خانوادگی به عنوان منبع اشتغال برای جوامع جیاتی بوده و به طور قابل توجهی بر ثروت جوامع تأثیر می‌گذارد.

محققان نظریه کارآفرینی دریافته‌اند که رشد، سودآوری و بقا شرکت‌های خانوادگی برای اقتصاد کشورها و بازارهای فرامللی حیاتی بوده و به توسعه شرکت‌ها در سطح ملی و جهانی کمک می‌کند.

در ارتباط با مراحل بلوغ این شرکتها در چرخه زندگی، آگراوال و گورت استدلال می‌کنند که حفظ منابع انسانی قبلی در سطح کارآمد و استخدام افراد ماهر در آینده برای تداوم رشد و تشویق به نوآوری یک ضرورت است.

نتایج این مطالعه در کسب و کارهای خانوادگی طیور ایران نشان داد که رهبران این شرکت‌ها نیز به متغیرهای موثر بر چرخه عمر شرکتها و پایداری یا بقا آنها آگاه بوده و در استراتژی‌های خود تغییرات استراتژیک را بکار می‌گیرند. این شرکت‌ها علی‌رغم وجود محدودیت‌هایی در ویژگی‌های نوآورانه، همسوی منابع، هدف‌گذاری و دانش کارآفرینی، سرمایه‌گذاری برای آموزش نسل‌های بعدی برای راهبری شرکت‌های خود استراتژی تغییرابرکار می‌گیرند.

فناوری، رهبری یا کنترل سازمان‌ها، مسائل انتقال مدیریت بین نسلی، دانش و سایر مواردی که بر شرکت‌های خانوادگی طیور تأثیر گذاشتند، طراحی کردیم، از منظر کسب و کار طیور در ایران، برای درک اینکه آیا بنیانگذاران و مدیران برای بقای خود استراتژی طراحی کرده‌اند یا خیر، باید استراتژی چرخه حیات و بقا مورد تحقیق قرار می‌گرفت.

بخشی که مطالعه می‌کنید گذری است به مطالعات کتابخانه‌ای مرتبط با این تحقیق و در بخش‌های بعدی تا نتیجه گیری کامل تحقیق پیش خواهیم رفت. بقای شرکت‌های خانوادگی تحت تأثیر عوامل مرتبط با تعارض کار و خانواده، نوآوری، تعیین هدف، همسوی منابع، کارآفرینی و استراتژی چرخه حیات آن است. با مدیریت این عوامل، یک استراتژی مدیریت تغییر می‌تواند شرکت را در موقعیت‌های مختلف رقابتی، سودآور و پایدار کند.

حضور نسل‌های بعد از بنیانگذار نیز در مدیریت و توسعه فرهنگ‌های نوآورانه، تأثیر مثبت بر نوآوری این شرکت‌ها دارد. مطابق با این نگرش محققینی مثل کپنر، لیتز و کالیسن و سالواتو نتیجه گرفتند که نسل‌های بعد از کارآفرین، نگرش نوآوری‌گرا را از طریق محركهای نوآوری، شناسایی فرصت‌های کارآفرینی و اجرای روش‌های جدید فرآیندها پیاده‌سازی می‌کنند.

شرکت‌های خانوادگی از دید مدیران آنها از دو بعد مورد توجه هستند. بعد اقتصادی که فاکتورهای رشد، عملکرد و بقا را در نظر می‌گیرد و بعد غیراقتصادی که آرامش و روابط درونی مطلوب را اولویت می‌داند بر اساس مدل زنجیره ارزش مایکل پورتر، زو، کرلی و گیموس دریافتند که افزایش کارآمدی مدیریت دراستفاده از منابع و افزایش سود از اهمیت بیشتری برخوردار است. برخی محققین دریافته‌اند که مالکیت شرکت بر دسترسی به منابع انسانی، سرمایه و روابط بازار تأثیر می‌گذارد و از نگاهی متفاوت، گیلبرت و همکاران و دس والمپکین تامین‌مالی، آموزش و استخدام را

حسن رهنما

اخبار کنگره

بیست و یکمین کنگره دامپزشکی ایران

دامپزشکان نقش کلیدی در سلامت غذا و جلوگیری از بیماری‌های دارند

و دنیا، تغییراتی در شکل برگزاری آن ایجاد کرد که مهمترین آن طراحی ۲۵ پانل تخصصی است که در همه آنها از سخنرانان مدعو و افراد شاخص کمک گرفتیم. در همین راستا از همه برگزارکنندگان از جمله سازمان دامپزشکی کشور، سازمان نظام دامپزشکی، فرهنگستان علوم، دانشگاه تهران، کمیته‌های دامپزشکی و... دعوت کردیم که نظرات خود را ارائه دهند.

وی افزود: در انتهای هر پانل صورت جلسه یا بیانیه‌ای تنظیم و جمع‌آوری شد و در نهایت به عنوان بیانیه نهایی تقدیم سازمان‌های تصمیم‌ساز کشور می‌شود. همچنین کارگاه‌های بسیار تخصصی داشتند که شرکت‌ها از میان افراد شاخص و محقق کشور تدارک دیدند که در آن نگاه ویژه‌ای به جوانان و نسل جدید شده است. ما علاوه بر توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان، در روز پنجم شنبه یک رویداد جدید تحت عنوان استار باکس داشتند و در نهایت کنگره دارای امتیاز بازآموزی و علمی پژوهشی است که به کمک دانشگاه تهران اخذ شده است.

دکتر حامد زارعی رئیس سازمان نظام دامپزشکی در حاشیه برگزاری بیست و یکمین کنگره دامپزشکی ایران از نمایشگاه جانبی کنگره، مستقر در هتل المپیک تهران بازدید به عمل آورد.

دکتر زارعی ضمن بازدید از غرفه‌ها، در خصوص مسائل و مشکلات موجود و همچنین پیرامون مباحث روز حوزه دامپزشکی با همکاران حاضر در غرفه‌ها به بحث، گفتگو و هماندیشی پرداخت.

کنگره جامعه دامپزشکان ایران که برگزاری آن از بیش از چهل سال پیش آغاز شده است، از قدیمی‌ترین و معتبرترین کنگره‌های دامپزشکی کشور است که همواره مورد استقبال همکاران از سراسر کشور قرار گرفته و فرست مناسبی را در اختیار اساتید، متخصصان و محققین علوم دامپزشکی قرار می‌دهد تا به بررسی و تبادل نظر درباره آخرین یافته‌های علمی، پژوهشی و تحقیقاتی در زمینه‌های مختلف پردازند.

در این کنگره دیدار با اساتید پیشکسوت، همکاران قدمی، کلینیسین‌های معتر و فارغ‌التحصیلان و دانشجویان که در هر دوره با حضور نزدیک به ۲۰۰۰ نفر از ایشان در کنگره در تاریخ ۱۱ لغایت ۱۳ اردیبهشت میسر شد.

مراسم افتتاحیه این کنگره با حضور رؤسای سازمان دامپزشکی کشور، سازمان نظام دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران و چهره‌های ماندگار و اساتید دامپزشکی با چاشنی گرامی داشت خدمات «دکتر گودرز ادیب‌زاد» در محل هتل المپیک تهران برگزار شد.

فرهاد موسی‌خانی رئیس جامعه دامپزشکان ایران با بیان این موضوع که شعار روز جهانی دامپزشکی، دامپزشکان را به عنوان کارگران عرصه سلامت معرفی می‌کند که نقشی کلیدی در سلامت غذا و جلوگیری از بیماری‌ها دارند، تصریح کرد: هیئت‌مدیره جامعه دامپزشکان ایران یک رویکرد جدید در این کنگره سه روزه به کار بست و با توجه به شرایط روز جامعه

^۴ عضو هیئت مدیره جامعه دامپزشکی ایران:

بی برنامگی و دخالت دولت

عامل رکود صنعت دامپروری کشور شد

برگزاری کنگره‌های ملی در حوزه دامپروری اقدامی مناسب است، گفت: کنگره‌ها بستر پیشرفت صنایع هستند.

وی با بیان اینکه گاوهای تولیدی در ایران از بهترین‌های جهان محسوب می‌شوند، یادآورشد: اگر از تأثیر ۱۰۰ درصدی تحریم‌ها نادید بگیریم، بازار این عرصه می‌توانست در دست ایران قرار گیرد.

به گفته ادیبراد، هزینه‌های گراف تولد باعث شده است بسیاری از فعالان عرصه دامپروری خارج از نوبت دام خود را به کشتارگاه ببرند زیرا هزینه‌های تولید با درآمد هم خوانی ندارد و برای تولیدکننده مقررین به صرفه نیست.

ادیبراد با تاکید بر این نکته که باید فعالان صنعت دامداری و دامپزشکی در جایگاه واقعی خود در اقتصاد قرار بگیرند، یادآورشد: وظیفه تمام فعالان این عرصه این است که جایگاه اصلی صنعت دامپروری را در ایران که

قدمتی نزدیک به یک قرن دارد، را واقعی سازند. وی اضافه کرد: جامعه دامپزشکی در ایران به دلیل ضعف مدیران در ادوار گذشته نتوانسته حقوق اصلی خود را به دست آورد و برای تحقق این امر نیاز به کمک و پشتیبانی دارد.

این پیشکسوت جامعه دامپزشکی ایران با بیان اینکه بخش خصوصی در ایران مورد تائید دولت نیست، گفت: مسئولان دولتی وظیفه دارند تا چالش‌های این صنعت پر سود را رفع کنند.

وی در خاتمه خواستار همراهی بیش از پیش دولت با بخش خصوصی شد و افزود: بهتر است تا دیر نشده مسئولان کشوری و دولتمردان برای شرایط نامناسب اقتصاد کشور و به صورت خاص برای صنعت دامپروری چاره‌ای بینداشند.

عضو هیئت مدیره جامعه دامپزشکی ایران با اشاره به تحریم‌ها که مانع توسعه صنعت دامپروری شده است، گفت: یکی دیگر از چالش‌های این صنعت بی برنامگی و دخالت دولت در امور است.

گودرز ادیب راد در گفت‌وگو با خبرنگار ماهنامه باطنی با اشاره به تجربه ۳۰ سال فعالیت در عرصه دامپروری خود، اظهار کرد: با توجه به امکانات و ظرفیت‌های بالقوه صنعت دامپروری ایران می‌توان چشم‌انداز خوبی برای این عرصه در نظر گرفت.

عضو هیئت مدیره جامعه دامپزشکی ایران افزود: اگر از طرفیت‌های صنعت دامپروری به خوبی استفاده شود، شاهد پویایی و رشد در این عرصه خواهیم بود.

ادیب راد با اشاره به این نکته که کمبود نهادهای دامی از معضلات دامپروری ایران محسوب می‌شود، بیان کرد: کمبود منابع آبی باعث شد تا برای تأمین نهاده به واردات وابسته باشیم.

وی ادامه داد: اگر دامداران در جایگاه اصلی و واقعی خود قرار بگیرند، با برنامه‌ریزی می‌توانند نهاده مورد نیاز خود را تأمین کنند و این امر نیازمند این است که دولت از امور این صنعت فاصله بگیرد.

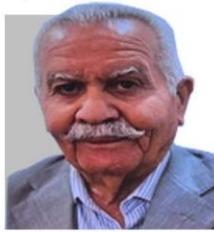
به گفته این پیشکسوت صنعت دامداری ایران، جنگ و اتفاقات این چنینی در منطقه نیز تاثیر مستقیم و منفی بر صنعت دامپروری ایران داشته است.

ادیب راد با اشاره به تاثیر تحولات سیاسی منطقه بر صنعت دامپروری، افزود: جنگ‌ها موجب کاهش ارتباطات و تعاملات تجاری می‌شود.

وی اضافه کرد: تحریم‌ها باعث شده تا ایران از روند اقتصادی جهان فاصله داشته باشد که این موضوع از دیگر علل عدم توسعه صنعت دامپروری است.

این پیشکسوت فعال اقتصادی با بیان این نکته که

گودرز ادیب راد

اسید هیومیک

ترکیبی از اسیدهیومیک و پتاسیم، استخراج شده از بهترین معادن لتوتاردیت، به صورت پودر با حلالیت فوق العاده

متعادل نمودن PH خاک

افزایش درصد جوانه زنی بذر

افزایش قابلیت نگهداری آب در خاک

تقویت سیستم ریشه (افزایش حجم ریشه)

کمک به استقرار نشاء، بعد از انتقال به بستر اصلی کشت

کاهش اثرات ناشی از تنفسهای محیطی به خصوص شوری و

کم آبی

افزایش عملکرد در واحد سطح

نشانی: گلستان، گرگان،

خیابان راه آهن، ساختمان شماره ۱۰

تلفن: ۰۰۳۸۰۰۱۷۰

پیشگامان کشت پایدار

توزیع نهاده های کشاورزی در سراسر کشور

<http://yesall.ir>

کشاورزی دیجیتال

کشاورزی دیجیتال میانبری برای تولید انبوه

شاخص‌ترین اهرم‌های دومین انقلاب کشاورزی (کشاورزی ۲) بودند.

سومین انقلاب کشاورزی در حدود سال‌های ۱۳۳۰ تا ۱۳۵۰، در حضور کشافتی‌های متاخر با کودهای شیمیایی، شیوه‌های آبیاری، مکانیزاسیون و توسعه محصولات جدید به وقوع پیوست. کشاورزی ۴۰، اما متفاوت از بقیه انقلاب‌ها، با محوریت دیجیتالی‌شدن ابزار مورد استفاده در صنعت کشاورزی، شیوه‌های برداشت اطلاعات و استنتاج آن‌ها و تغییر و تعریف محصولات کشاورزی اتفاق می‌افتد.

تحول حاصل از کشاورزی دیجیتال

یکی از اصلی‌ترین مولفه‌های کشاورزی دیجیتال، زراعت دقیق و هوشمند است. پیش از آن انسان سال‌ها با آزمون و خطا به بررسی وضعیت خاک، آب‌وهوا و شیوه‌های کشت پرداخته بودند. ابزارهای دیجیتال کشاورزان را قادر کرد تا بدقت اندازه‌گیری و نقشه‌برداری کرده و فرایندهای را مدیریت کنند؛ درنتیجه، همزمان با کاهش هزینه‌های تولید، کشاورزان می‌توانند بهره‌وری فعالیتهای زراعتی خود را بالا ببرند.

در سال‌های اخیر، فناوری‌های جدیدی برای تجزیه و تحلیل دقیق اسیدیتیه خاک، سطح مواد مغذی و عملکرد تاریخی آن و تغییرات آب‌وهوای در منطقه کشت معرفی شده‌اند. از تراکتورهای مجهز به جی‌پی‌اس و پهپادهایی که حامل حسگرهای چند طیفی هستند تا دستگاه‌های شبکه اینترنت اشیا (IoT) که بر وضعیت محصولات نظارت لحظه‌ای دارند، امروزه فناوری‌های دیجیتال به ابزارهایی حیاتی در کشاورزی مدرن تبدیل شده‌اند.

با روند کنونی افزایش جمعیت، انتظار می‌رود تا سال ۱۴۳۰ جمعیت جهان به بیش از ۹ میلیارد و ۶۰۰ میلیون نفر برسد. بنا به گزارش سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (FAO)، برای تامین مواد غذایی این جمعیت، تولید در بخش کشاورزی باید ۷۰ درصد بیشتر از مقدار کنونی باشد. از طرفی به دلیل شرایط اقلیمی و کاهش منابع آب و خاک، این افزایش ۷۰ درصدی باید تنها با ۵ درصد افزایش یک میلیارد تنی در تولید گندم، برنج و سایر غلات و ۲۰۰ میلیون تن دام بیشتر در همان میزان از زمین‌های تحت بهره‌برداری است.

همزمان با این تشدید تقاضا، مشکلات زیست‌محیطی و فشار سازمان‌های بین‌المللی و کشورها بر صنایع مختلف، چالش‌های جدیدی برای صنعت کشاورزی ایجاد کرده‌اند. انقلاب صنعتی چهارم در بخش کشاورزی (کشاورزی ۴۰) را محل‌هایی بهینه برای توسعه پایدار در کشاورزی جهان تعریف می‌کند. منظور از کشاورزی دیجیتال یا انقلاب در صنعت کشاورزی یک تغییر بنیادی و سریع در نحوه بهره‌گیری انسان از زمین، آب و حیوانات اهلی است. اولین انقلاب کشاورزی در حدود ۱۰ هزار سال پیش رخ داد؛ جایی که انسان‌ها از رویکرد محض شکار به کشاورزی و تشکیل جوامع کوچک در مزارع روی آورdenد.

دومین انقلاب بسیار دیرتر و در اواسط قرن‌های هفدهم تا نوزدهم میلادی اتفاق افتاد. در این تحول بنیادی، افزایش نیروی انسانی باعث افزایش حجم تولید شد. همچنین، تکنیک‌های شخمزنی، پرورش انتخابی حیوانات، بهبود در حمل و نقل و زهکشی زمین‌ها

کاهش هدر رفت محصولات غذایی است. طبق گزارش فائو، هرسال یکسوم مواد غذایی تولید شده برای مصارف انسانی، یعنی چیزی حدود یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تن هدر می‌رود. افزایش شیوه‌های هوشمند در انتبارداری و توزیع مواد غذایی، گام موثری در کاهش این حجم عظیم در اتلاف منابع حیاتی است. به طور کلی، هرچه داده‌های بیشتری از کاتال کشاورزی دیجیتال حاصل شود، استراتژی‌های کسب‌وکار، طراحی محصول، ترجیحات مشتریان و ساختار سازمان‌های فعال در بخش کشاورزی بیشتر متحول می‌شود. این تحول از جنس بهره‌وری بیشتر و برای برآورده کردن نیاز جمعیت در حال رشد زمین است.

فعالیت این دستگاه‌های دیجیتال به تولید کلان داده‌های می‌انجامد که تحلیل آن‌ها کانون ارتقای بهره‌وری و آغاز مسیر تحقق اهداف صنعت،^{۴۰} در بخش کشاورزی است. محصول این تحلیل‌ها، افزایش محصولات، بهبود سودآوری مزارع و کمک به توسعه پایدار مزارع است. بر اساس گزارش AgFunder، تنها در سال ۱۳۹۴ بیشتر از چهار میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار روی فناوری‌های کشاورزی سرمایه‌گذاری شده است. بخش اعظم این سرمایه‌گذاری‌ها صرف توسعه نرم‌افزارها و فناوری‌های مرتبط با کشاورزی دیجیتال شده است؛ ترکیبی از داده‌ها و الگوریتم‌هایی که تحلیل وضعیت و تصمیم‌گیری بهینه در بخش کشاورزی را تسهیل می‌کنند.

چالش‌های پیش رو در کشاورزی دیجیتال

در کنار فواید کشاورزی دیجیتال، چالش‌های قابل توجهی نیز ظهر کردند. برای مثال، پیچیدگی نرم‌افزارها، نگرانی‌های متناظر با حملات سایبری، تنوع زیاد در داده‌ها و مفاهیم مرتبط با آن‌ها و نبود دید روشی از چگونگی بازگشت سرمایه (به دلایلی مثل تغییرات آب و هوایی و قواعد مرتبط با تغییرات اقلیمی)، چالش‌های قابل توجهی برای تحقق هرچه بهتر کشاورزی ۴۰ هستند.

جمع‌آوری و استانداردسازی داده‌ها یکی از اصلی‌ترین مسائل است. در حال حاضر، کشاورزان تمایل چندانی به اشتراک‌گذاری داده‌های خود ندارند. بنابراین، سازگاری آن‌ها و فعالیت‌های ایشان با شیوه‌های دیجیتال سخت‌تر است و دیرتر اتفاق می‌افتد.

یک گام مؤثر در افزایش اعتماد کشاورزان و پذیرش تحول دیجیتال از سوی آنها، همراهی سازمان‌های فعال در زنجیره ارزش کشاورزی است؛ مانند تولیدکنندگان بذر و کودهای شیمیایی. این سازمان‌ها ارتباطات بزرگ و ریشه‌داری با کشاورزان دارند و شفافسازی، همراه با اتخاذ ابزارهای دیجیتال از جانب آن‌ها، کمک شایانی به پذیرش فناوری‌های مختلف از جانب کشاورزان می‌کند.

تحول در زنجیره ارزش صنعت کشاورزی

کشاورزی دیجیتال فقط در زراعت دقیق خلاصه نمی‌شود؛ تحول دیجیتال تمام اجزای زنجیره ارزش صنعت کشاورزی را متحول می‌کند. از منابع کشاورزی (مانند زمین‌ها و منابع آبی) تا اندازه‌گیری تقاضا و توزیع محصولات به مشتریان. تحول دیجیتال به معنی تحول در تمام شیوه‌های تصمیم‌گیری و اجرایی است. با دیجیتالی شدن صنعت کشاورزی، نفوذ فناوری به تمام اجزای آن اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. تحول فقط منوط به رفتار و ابزارهای مورد استفاده تولیدکنندگان نیست، بلکه شیوه‌های بازاریابی، قیمت و نحوه فروش محصولات شرکت‌های عرضه‌کننده بذر و کودهای شیمیایی نیز تغییر می‌کنند؛ داده‌های دقیق‌تر امکان برنامه‌ریزی کاراتر، حمل و نقل بهینه و درک عمیق‌تر نیازهای کلیدی مشتریان را فراهم می‌کنند. بهویژه، تحول در مدیریت داده، اهرم قدرتمندی در

برای کاهش هزینه‌ها و بهبود وضع زندگی شهروندان است.

اگر کشاورزان انطباق بهتر و سریع‌تری با فناوری‌های مرتبط داشته باشند و به دیجیتالی شدن اجزای زنجیره ارزش خود اعتماد کنند در نهایت، بخش کشاورزی می‌تواند به تقاضای فزاینده جهان برای تامین غذای جمعت آن پاسخ دهد، بهویژه، سازمان‌های تصمیم‌گیرنده و بازیگران اصلی بازار محصولات کشاورزی، پرنگترین نقش را در ایجاد این اکوسیستم نوین و فناوری محور دارد.

فرهنگ نوآوری و کارآفرینی در کشاورزی دیجیتال

کارآفرینی کشاورزی دیجیتال به تحول شیوه کسب‌وکار کنونی به انواعی با سطوح بالاتر در بهره‌گیری از فناوری‌های دیجیتال و خلق ایده‌های نوین در کارآفرینی اطلاق می‌شود. چنین کارآفرینی‌ای شاخصه‌های زیر را دارد:

- ۱. استفاده از فناوری‌های دیجیتال برای بهبود عملیات تجاری

- ۲. خلق مدل‌های تجاری جدید (دیجیتالی) و تعامل با مشتریان و ذی‌نفعان از طریق کانال‌های نوین و دیجیتال در سراسر جهان روند صعودی کارآفرینی کشاورزی دیجیتال به چشم می‌خورد. بهویژه، راهاندازی استارت‌آپ‌های دیجیتال با حوزه فعالیت کشاورزی و غذا با هدف خلق ایده‌های جدید و بهره‌گیری حداقلی از فناوری، در حال افزایش است.

در کشاورزی مدرن، کشاورزان طرح‌های تجاری خود را تدوین می‌کنند، به دنبال جذب سرمایه‌های کلان هستند، در برنامه‌های شتابدهنده دولتی مشارکت دارند

راهکار دیگر، ایجاد یک سازمان بی‌طرف است که داده‌ها را از تمام اجزای زنجیره ارزش جمع‌آوری کند و به نفع تمام اعضا به کار گیرد. بهطورکلی، فرایند جمع‌آوری و استفاده از داده‌ها باید هرچه سریع‌تر و در مقیاس‌های بزرگ اتفاق بیفتد. مهم‌تر این‌که، جمع‌آوری و تحلیل داده نباید فردی و محدود به جامعه‌ای کوچک باشد؛ برای تأمین نیاز ملی و جهانی، باید تمام بازیگران شبکه کشاورزی به تحول در جریان اعتماد کنند.

کمک به توسعه پایدار در بخش کشاورزی

همزمان با رشد جمعیت، بخش کشاورزی نیز باید رشدی انقلابی، نسبت به وضعیت کنونی در تولید و عرضه را تجربه کند. بخصوص برای کشورهای در حال توسعه و توسعه‌نیافته، تحول دیجیتال فرصتی برای بهره‌برداری بیشتر از ظرفیت این کشورها در صنعت کشاورزی و شیوه‌های مدرن در زراعت است.

شبکه زیرساخت‌های ضعیف و سرمایه‌گذاری اندک در تحول دیجیتال، اصلی‌ترین مشکلات برای ورود راهکارهای فناورانه به صنعت کشاورزی در کشورهای در حال توسعه هستند. در برخی از این کشورها، بیشتر از ۵۰ درصد جمعیت کشور کشاورز هستند؛ بنابراین بهبود در صنعت کشاورزی متناظر با بهبود در زندگی عمده مردم آن کشور است. توسعه پایدار در بخش کشاورزی یک گام به سمت افزایش محصولات کشاورزی در این کشورها و چند گام به سمت ارتقای قدرت اقتصادی آن‌ها است. همچنین، کشاورزی سنتی در کنار سختی کار بیشتر، زمان تفریح و استراحت کمتری را برای جامعه کشاورزی به جا می‌گذارد. هوشمندسازی این صنعت، تأثیر مستقیمی بر افزایش زمان فراغت و بهبود سلامت جسمی و روانی کشاورزان دارد.

در بسیاری از کشورها هزینه‌های خانوار در تامین مواد غذایی، بیشتر از ۷۰ درصد درآمد آن‌ها را به خود اختصاص می‌دهد. افزایش برداشت محصولات و بهینگی در زنجیره توزیع آن‌ها، هدف کشاورزی ۴۰٪

شامل اتخاذ شیوه‌های نوین در کشف استعدادهای جدید، برنامه‌های آموزشی برای ارتقای سطح دانش و مهارت آنها و تلاش برای حفظ این نیروی ماهر باشد. آموزش، مهم‌ترین عامل در تسريع نوآوری و تحول دیجیتال کشاورزی است. دولتها باید رویکرد سه‌جانبه‌ای برای تحقیق و توسعه (R&D) و آموزش نوآوری به افراد ایجاد کنند. بویژه، این رویکرد باید شامل عناصر زیر باشد:

- سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه
- تقویت تحقیق و توسعه بومی و همکاری با ائتلاف گسترش از شرکا به منظور طراحی برنامه‌ای جدید در بخش آموزش مهارت‌های دیجیتال به دانش‌آموzan، دانشجویان و سایر اقشار جامعه
- تاکید بر ابزارهای آموزش الکترونیک، پادگیری عملی، تفکر انتقادی

• ارتقای سطح سواد دیجیتال و مهارت‌های نرم‌افزاری کارآفرینان جوان نقش حیاتی در دیجیتالی کردن فرایندهای کشاورزی بازی می‌کنند. انگیزه اصلی استارت‌آپ‌هایی که از مناطق با جمعیت‌های کم سرچشم می‌گیرند، غالباً کمک به جوامع و مناطقی است که در آن‌ها بزرگ‌شده‌اند. این جوانان به پشتیبانی عاطفی و مالی برای پیشرفت نیاز دارند.

در نهایت، وجود فرهنگ کارآفرینی معمولاً به تولید ناخالص داخلی (GDP) یا موقعیت جغرافیایی یک کشور وابسته نیست. دسترسی به تجارت الکترونیک و پلتفرم‌های دیجیتال، فعالیت‌های کارآفرینی دیجیتالی را برای همگان ممکن می‌کند. با وجود این، خلق فرهنگ کارآفرینی کشاورزی دیجیتال یک فرایند سیاسی و عملیاتی بلندمدت است که با آموزش مناسب شروع می‌شود. بخصوص به محیطی نیاز است که در آن ریسک‌پذیری، روابط مبتنی بر اعتماد بین ذی‌نفعان، فرسته‌های سرمایه‌گذاری، خدمات حرفه‌ای، اکوسیستم دیجیتال پایدار، وجود فضایی باز در خلق و اشتراک نوآوری و دسترسی به مهارت‌های مرتبط، فراهم شود.

و به کنفرانس‌های علمی مرتبط می‌روند. بهخصوص جوانان تمایل بیشتری برای اتخاذ رویکردهای دیجیتال و ریسک‌های مدیریتی دارند. برای مثال، سال ۲۰۱۳ / ۱۳۹۲ در ایتالیا بیش از ۱۲ هزار استارت آپ کشاورزی (با رویکرد دیجیتال) را زنان و مردان ۲۵ تا ۳۰ ساله ایجاد کرده‌اند.

اکنون کشورهای توسعه‌یافته در اتخاذ این رویکردهای فناوری محور پیشگام هستند؛ با وجود این، کشورهای کمتر توسعه‌یافته‌ای مانند رواندا، زامبیا، ترکیه و ارمنستان نیز به صورت جدی به دنبال بهره‌گیری از این فرصت‌های ایجادشده در عصر دیجیتال هستند.

چالش‌های مسیر کارآفرینی کشاورزی دیجیتال

کارآفرینی، رویکرد امیدوار کننده‌ای برای توسعه و تجارت در جوامع روزتایی است. برای مثال، آفریقا بخش کشاورزی وسیع و ظرفیت بازار فوق العاده‌ای دارد. در اوخر سال ۱۳۹۶ / اوایل سال ۲۰۱۸ میلادی، استارت‌آپ دیجیتال در نقاط مختلف آفریقا به فعالیت‌های کارآفرینی در بخش کشاورزی مشغول بودند. بیشتر از ۵۰ درصد این استارت‌آپ‌ها فعالیت خود را از سال ۲۰۱۶ / ۱۳۹۵ شروع کرده بودند.

با وجود رشد سریع فناوری‌های دیجیتال در بخش کشاورزی، راهکارهای فناوری ارتباطات در این حوزه همچنان در مقیاس‌های کوچک پیاده‌سازی می‌شود. شرکتها و بخصوص استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های کوچک و متوسط، امکان توسعه قابل توجه دامنه فعالیت های خود را ندارند. یکی از اصلی‌ترین چالش‌ها، نبود راهنمایی جامع و کاربردی برای کارآفرینان در اتخاذ استراتژی‌های مقیاس‌پذیر در بازارها و مناطق کمتر تحول یافته‌است.

برای تشویق کارآفرینی کشاورزی دیجیتال، شرکت‌ها باید به دنبال آموزش نیروی کار ماهر با تخصص‌های مرتبط با فناوری‌های دیجیتال باشند. چنین فعالیتی باید

اگری پتاس

« افزایش سایز محصولات

« حلالیت کامل و سرعت حل شدن بالا

« بهبود خاصیت انبارداری و کیفیت محصولات

« تأمین کننده پتاسیم و گوگرد در مراحل پایانی رشد

« افزایش مقاومت محصولات به آفات، بیماری ها و تنش های محیطی

« دارای شاخص آب شویی و ضریب شوری پایین تر

« افزایش عملکرد در واحد سطح

« بهبود کیفیت میوه و دانه

نشانی: گلستان، گرگان،
خیابان راه آهن، ساختمان شماره ۱۰
تلفن: ۰۳۸۰۰ - ۱۷۰

پیشگامان کشت پایدار
توزیع نهاده های کشاورزی در سراسر کشور
<http://yesall.ir>

۶۰ درصد صادرات کشور به روسیه تولیدات کشاورزی است

یکتا یادآورشده: موضوعات بانکی باعث شده تا در تعاملات تجاری ایران و سایر کشورهای دنیا دیواری بزرگ کشیده شود.

وی اضافه کرد: اگر گره‌های بانکی برای فعالان اقتصادی مرتفع شود، شاهد پیشرفت چشمگیری در صادرات کالای ایرانی به منطقه اوراسیا خواهیم بود.

به گفته نائب رئیس اتاق مشترک بازارگانی ایران و روسیه، اگر برای چالش‌های بانکی چاره اندیشی نشود، شرایط اقتصادی ایران بهمود پیدا نخواهد کرد.

یکتا با اشاره به موضع گیری‌های سیاسی کشورها در امور اقتصادی، یادآورشده: به دلیل برخی شرایط سیاسی نتوانسته‌ایم آن طور که باید در حوزه برنده‌سازی کالای ایرانی در بازارهای بین‌المللی موفق عمل کنیم. وی با اشاره به جنگ روسیه و اوکراین اظهار کرد: برای هیچ جای جهان آرزوی جنگ نمی‌کنم اما این جنگ فرصت خوبی برای تجار و فعالان اقتصادی ایرانی محسوب می‌شود که بتوانند خود را از نظر توانایی به جهان ثابت کنند.

نائب رئیس اتاق مشترک بازارگانی ایران و روسیه افزود: یکی دیگر از موضوعات مهمی که صادرات و تعاملات تجاری ایران را تحت الشاع قرار داده است، تصمیمات خلق‌الساعه دولت در این زمینه است و تجار مدام با اتفاقات عجیب و غریب در این حوزه مواجه هستند.

یکتا ادامه داد: عدم ثبات در امور صادراتی باعث شده که تجار نتوانند قراردادهای بلند مدت و پایدار با طرف تجاری خود منعقد یا حتی چشم‌اندازی روش برای فعالیت خود ترسیم کنند.

یکتا، نائب رئیس اتاق مشترک بازارگانی ایران و روسیه گفت: در حال حاضر ۶۰ درصد کالاهایی که به کشور روسیه صادر می‌شود از نوع تولیدات کشاورزی است.

روشنعلی یکتا در گفت‌وگو با خبرنگار ما اظهار کرد: ایران کشور چهار‌اقلیم است، این موضوع موجب شد تا محصولات کشاورزی ما برای کشور روسیه منحصر به فرد باشد.

نائب رئیس اتاق مشترک بازارگانی ایران و روسیه افزود: تعرفه‌های ترجیحی یا همان گواهی مبداء که برای صادرات محصولات کشاورزی در نظر گرفته شد، برای تجار بسیار راهگشا بوده است.

یکتا با اشاره به صدور گواهی مبدأ محصولات کشاورزی برای صادرات بیان کرد: این امر تجار و بازارگانان را از چالش‌های مالیات نجات داده و این موضوع موجب شد تا صادرات به کشور روسیه افزایش یابد و تسهیل شود.

نائب رئیس اتاق مشترک بازارگانی ایران و روسیه اضافه کرد: صادرات محصولات کشاورزی ایران به کشور روسیه برای تجار و بازارگانان ایرانی یک امتیاز محسوب می‌شود اما آنطور که شایسته است نتوانسته‌ایم از این ظرفیت استفاده کنیم.

به گفته یکتا، دیپلماسی اقتصادی فرایند خود را به درستی انجام می‌دهد اما برخی اتفاقات در داخل کشور و سیستم اقتصادی ما مانع از توسعه تعاملات تجاری با سایر کشورها شده است.

نائب رئیس اتاق مشترک بازارگانی ایران و روسیه ادامه داد: مشکلاتی که تجار مدام در سیستم‌ها بانکی با آن مواجه می‌شوند، وقت بسیاری را می‌گیرد تا برای رفع آن چاره‌اندیشی شود.

روشنعلی یکتا

«نائب‌ریس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه:

طرح تعریفه ترجیحی میان ایران و ترکیه باید اصلاح شود

۵۵

اگر در کشورمان بخشن خصوصی به درستی به کار گرفته شود و در تصمیم‌گیری‌های دولت و حکومت از این بخش به خوبی استفاده شود، می‌تواند با کمترین هزینه نسبت به دولت، دستاوردهای بالاتری داشته باشد

مهندی موسایی

امکان صادرات آن‌ها از ترکیه به ایران دیگر عملاً امکان‌پذیر نبود.

نائب‌ریس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه با اشاره به این که تعریفه ترجیحی باید اصلاح شود تا هر دو طرف بتوانند منفعت ببرند، گفت: در حالت کلی تلاشمن این است که این روند را اصلاح کنیم اما تاکنون کشور ترکیه زیر بار نرفته است و بیش از ۴ سال است که این سیر تداوم دارد.

وی تاکید کرد: در کمیسیون مشترک ایران و ترکیه که در خرداد ماه برگزار خواهد شد؛ اصلاح طرح تعریفه ترجیحی میان ایران و ترکیه جزو اصلی ترین مواردی است که مطرح و پیگیری می‌شود چون اگر اقلام و کالاها در طرح تعریفه ترجیحی به درستی انتخاب شده و از هر دو طرف به درستی نیز اجرا شود؛ در رشد واردات و صادرات اهمیت بسزایی خواهد داشت.

مهندی موسایی در ادامه با بیان این که حکومت کشور ترکیه ۸۵ درصد به بخش خصوصی واپسیه است، گفت: در این کشور در واقع بخش خصوصی است که تصمیمات را می‌گیرد و دولت اجرا می‌کند، در تمام سفرهای اقای اردوغان کاملاً واضح است که بخش خصوصی همراه ایشان حضور دارد و بخش اعظم تیم ریاست جمهوری وی را تشکیل می‌دهد.

نائب‌ریس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه در پایان بخش خصوصی را متشکل از بزرگان اقتصاد ایران برشمرد و افزود: اگر در کشورمان بخش خصوصی به درستی به کار گرفته شود و در تصمیم‌گیری‌های دولت و حکومت از این بخش به خوبی استفاده شود، می‌تواند با کمترین هزینه نسبت به دولت، دستاوردهای بالاتری داشته باشد. به همین خاطر این است در تصمیماتی که می‌گیرد بخش خصوصی را در کنار خود جای دهد، قطعاً این روند در دراز مدت بسیار مؤثر خواهد بود.

نائب‌ریس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه گفت: حدود ۱۲ سال است که میان ایران و ترکیه قرارداد تعریفه ترجیحی برقرار است.

مهندی موسایی با بیان اینکه تعریفه دولت‌ها با هم یا آزاد است یا ترجیحی، توضیح داد: در تعریفه ترجیحی هر دو دولت بر سر یک میز می‌نشینند و از میان اقلام مختلف کالاهایی مشخصی را به یکدیگر امتیاز می‌دهند و می‌گیرند، ابتدا پیشنهاد خود را مطرح می‌کنند، بر سر آن بحث می‌شود و طبیعتاً در نهایت به تعریفه می‌انجامد.

وی با تاکید بر اینکه عموماً دولت‌ها سعی می‌کنند بهترین کالایی که امکان صادرات آن برایشان مقدور است و دیگر مزیت‌هایی نیز دارد را برای تعریفه ترجیحی انتخاب کنند، افزود: ایران و کشور ترکیه حدود ۱۲ سال پیش قراردادی را در خصوص تعریفه ترجیحی امضا کردند اما متأسفانه اقلام کالایی که از طرف ایران انتخاب شد و از طریق آن‌ها از کشور ترکیه امتیاز گرفت، کالاهای مناسبی نبودند.

نائب‌ریس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه افزود: امکان صادرات بیشتر اقلام کالاهای منتخب برای کشورمان بسیار سخت یا غیرممکن بود، به همین خاطر آن لیست به درستی انتخاب نشد و ایران هم از چند سال قبل به این نتیجه رسید که نمی‌تواند این تعریفه ترجیحی را ادامه دهد.

وی خاطرنشان کرد: شایان ذکر است در تعریفه ترجیحی اقلامی که انتخاب می‌شوند، تعریفه گمرکی کمتری به آن ها تعلق می‌گیرد؛ به عنوان مثال اگر از سایر کشورها واردات یا صادرات داشته باشند یک تعریفه عادی محاسبه می‌شود ولی وقتی اقلام در قالب تعریفه ترجیحی قرار می‌گیرند تعریفه گمرکی پایین‌تر است.

مهندی موسایی ادامه داد: کشورمان مدتی پس از قرارداد ۶۷ تا ۶۸ قلم کالایی که ترک‌ها از ایران امتیاز داشتند، از جمله پوشاش را به یکباره کالای منوعه اعلام کرد و

۴ نائب رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران:

تجارت ترجیحی خارجی را توسعه می‌دهد

۵۹

دولت باید از مشارکت
بخش خصوصی
به ویژه در حوزه
دیپلماسی اقتصادی
استقبال کند

تامین زنجیره ارزش کشورها ایفا کند و شاخص‌های کنونی مطلوب ما نیست و از این ظرفیت‌ها فاصله دارد. همچنین وی اضافه کرد: توجه به این نکته ضروری است که مشابهت فرهنگ و تاریخ ایران با همسایگان باعث می‌شود تا کالاهای ایرانی با اقبال بیشتری از سوی مردم کشورهای مقصد روبرو شوند و همین موضوع باعث می‌شود تا هزینه تبلیغات و بازاریابی به حد چشمگیری کاهش و در نتیجه، تجارت صرفه بیشتری داشته باشد.

نائب رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی ایران، با تأکید بر تعمیق و گسترش همکاری‌های اقتصادی با همسایگان، کشورهای منطقه، کشورهای آسیایی و کشورهای «جنوب جهانی» به عنوان یکی از اولویت‌های اصلی دیپلماسی اقتصادی، افزود: سازمان‌ها و ترتیبات چندجانبه و منطقه‌ای مانند سازمان همکاری شانگ‌های، گروه بربیکس، سازمان همکاری اقتصادی دریای سیاه، اتحادیه اقتصادی اوراسیا و سایرین، جایگاه مهمی در دیپلماسی اقتصادی ایران دارند و به آن‌ها به عنوان پتانسیل بزرگ برای شکل‌گیری الگوهای همکاری جدید جنوب-جنوب باید نگاه کنیم.

وی ضمن اشاره به موانع در مسیر تجارت با کشورهای دیگر، اضافه کرد: یکی از مهم‌ترین این مشکلات مربوط به قوانین پیچیده دشوار و عدم ثبات سیاست‌های تجاری است.

هامان هاشمی در انتها آمادگی بخش خصوصی ایران برای توسعه روابط تجاری با کشورهای مختلف را اعلام کرد و افزود: ما به عنوان فعالان اقتصادی می‌توانیم بستر مناسبی برای تفاهمنی بیشتر بین کشورها فراهم کنیم و با همکاری‌های بیشتر، توسعه پایدار کشورهایمان را رقم بزنیم.

نائب رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران اظهار کرد: رفع موانع و محدودیت‌های تحریمی برای آن که مراودات مالی ایران نقش درخور توجیه در زنجیره ارزش منطقه‌ای و جهانی داشته باشد همواره باید در دستور کار دولت باشد؛ اما در کوتاه‌مدت انعقاد و تعمیق موافقت‌نامه‌های تجارت ترجیحی و آزاد با اولویت کشورهای همسایه و استفاده از سازوکارهای تهاتری با محوریت بخش خصوصی می‌تواند برخی محدودیت‌ها را کاهش دهد.

هامان هاشمی افزایش تعاملات اقتصادی با کشورهای همسایه در شرایط تحریمی را راهکاری برای تسهیل‌گری در انتقال پول معرفی کرد و گفت: می‌توان از آن به عنوان راهکاری برای دور زدن مزد نامرئی تحریم‌ها که در نظام بانکی جهانی علیه ایران اعمال شده است، نام برد. از سوی دیگر کم بودن هزینه نگهداری و انبارداری کالا و ترانزیت آن از دیگر مزیت‌های توجه به مبادله با همسایگان به حساب می‌آید.

هامشی با اشاره به تأکید مقام معظم رهبری بر مشارکت مردم گفت: دولت باید از مشارکت بخش خصوصی به ویژه در حوزه دیپلماسی اقتصادی استقبال کند.

وی بیان کرد: در راستای تقویت نقش بخش خصوصی در دیپلماسی اقتصادی، امکان حضور تجار بخش خصوصی به عنوان رایزن بازرگانی افتخاری در خارج از کشور فراهم شود.

نائب رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی ایران، با بیان اینکه موقعیت استراتژیک ایران در منطقه خاورمیانه و تلاقی شرق و غرب، موجب شده تا ظرفیت‌های بی‌شمار اقتصادی داشته باشد، گفت: ایران می‌تواند نقش بسیار مهم‌تری در صحنه تجارت و همکاری‌های خارجی و خدمات مربوطه و

هامان هاشمی

جادبه گردشگری

«جنگل های هیرکانی» ۱۰۰۰ ساله در شمال ایران اجرای طرح تنفس ناجی جنگل شد

برخی از گونه های بسیار ارزشمند از جمله پلنگ هیرکانی یا همان پلنگ ایرانی است که بزرگترین زیر گونه این جنس محسوب می شود و بهترین زیستگاه آن در جنگل های هیرکانی است. یا درخت انجیلی که فسیل زنده محسوب می شود و پراکنش آن منحصر به همین جنگل ها است و در هیچ جای دنیا پراکنش طبیعی این گونه را نداریم.

حدود ۶۰ میلیون سال پیش بود که اولین پهنه برگ ها تکامل یافتند. جنگل هایی از نوع پهن برگ خزان کننده زمانی سراسر نیکمه شمالي را پوشانده بودند، اما در عصر یخ‌بندان این جنگل ها از بین رفت و محدود به مکان خاصی مثل جنگل های هیرکانی شدند و امروزه گستره هیرکانی در گرگان، مازندران، گیلان، سمنان و بخش هایی از خراسان شمالی است که اگر تدبیر نکنیم این ثروت ملی را از دست خواهیم داد و یکی از اقدامات حمایتی، می تواند جایگزینی اقتصاد زیست محیطی با اقتصاد کلاسیک باشد.

ذخایر ژنتیک جنگل های هیرکانی سابقه تکاملی چند میلیون ساله دارند و از این لحاظ بسیار ارزشمند هستند. مبحث ذخایر ژنتیکی موجود در این زیست‌بوم یکی از مباحث مهم و بسیار ارزشمند در بحث امنیت غذایی، ارزش اقتصادی و تولیدات دارویی است و باید بسیار جدی به آن نگریسته شود.

برخی ویژگی های منحصر به فرد در جنگل های هیرکانی وجود دارند که در هیچ جای دنیا آنها را به صورت پراکنش طبیعی نمی توان دید. این جنگل ها زیستگاه برخی گونه هایی است که در فهرست IUCN قرار گرفته و در معرض تهدید یا انقراض قرار دارند و یا گونه های آندمیک هستند یعنی پراکنش آنها بسیار محدود است و متعلق به یک منطقه بسیار خاصی هستند که از جمله آن سوسن چلچراغ را می توان نام برد.

برخی خزندگان و دوزیستان و جانوران منحصر به جنگل های هیرکانی هستند. این جنگل ها همچنین زیستگاه

جنگل های هیرکانی نیازمند کنترل عوامل آسیب رسان طبیعی

مدیر کل دفتر جنگل داری و امور بهره برداری سازمان منابع طبیعی کشور درباره ششمین دوره آماربرداری سراسری جنگل های هیرکانی که از سال ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۲ عناوan پاییش و ارزیابی روند پایداری و آسیب پذیری جنگل های شمال ایران گفت: این طرح تا پایان اسفند ماه ۱۴۰۲ به اتمام رسید.

محمد علی فخاری اضافه کرد: در ششمین دوره مطالعات ارزیابی کمی و کیفی جنگل های هیرکانی بیش از ۶۰ کارشناس آماربردار و ناظر مشارکت داشته اند.

وی ادامه داد: این اقدام با رهبری دفتر جنگلداری و امور بهره برداری سازمان و با نظارت عالی دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تربیت مدرس و همکاری موسسه تحقیقات جنگل ها و مرتع در زمینه آنالیز نمونه های خاک طی سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ با برداشت ۲۹۱۱ قطعه نمونه دائمی در گستره جنگل های هیرکانی با موفقیت انجام شد.

تاثیر پذیری سلامت فعلی جنگل در شاخص‌های چون آتش سوزی، آفات و بیماری و قاچاق چوب است، ولی شاخص آثار چرای دام در جنگل بر اوضاع نامناسب آن دلالت دارد.

مدیر جنگلداری سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور افزود: از نکات جالب‌توجه فعالیت گروه‌های آماربرداری می‌توان به پیمایش قریب به ۳۹ هزار کیلومتر و بیش از ۱۴ هزار کیلومتر پیاده روی توسط همه گروه‌ها به منظور آماربرداری جنگل، با تولید بیش از ۳ میلیون رکورد داده ثبت شده همه عناصر مورد اندازه‌گیری و البته حدود ۱/۴ میلیون داده اختصاصی درختان اشاره کرد.

وی گفت: هدف مهم آماربرداری دوره‌ای سراسری جنگل توسط سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور ارزیابی منابع، پایش تغییرات در بوم‌سازگان جنگلی و در نهایت فراهم شدن زمینه تصمیم‌گیری‌های آگاهانه در مورد مدیریت جنگل است.

اجرای طرح تنفس تهدید به مرگ جنگل هیرکانی را متوقف کرده

یک استاد برجسته جنگل‌بانی و رئیس دانشکده محیط زیست و منابع طبیعی دانشگاه علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد به خبرنگار ما، گفت: حیات وحش به جنگل‌های هیرکانی بازگشته و در حال تکمیل شدن است و می‌توان با ادامه این طرح به بهتر شدن این چرخه امیدوار بود.

هادی کیادلیری ادامه داد: ورود ماشین‌آلات و اره‌های قطع درختان، حیات وحش را از این جنگل‌ها فراری داده بود، زیستگاه آن‌ها تهدید و تخریب می‌شد، درختان تاثیرگذار دراکوسیستم جنگل قربانی می‌شدند، اما اجرای طرح تنفس، این تهدیدها را متوقف کرده است.

وی یادآور شد: برخی منتقدان طرح تنفس، آن را موجب افزایش قاچاق چوب از جنگل‌ها می‌دانند، اما نه تنها

فخاری افزود: این دوره از مطالعات با تغییرات بنیادین و تحولی اساسی در اهداف و شیوه انجام مطالعات همراه بوده و پایش وضعیت کنونی جنگل بر مبنای نشانگرهای پایداری مانند تنوع گونه، رویش، ترسیب کردن، جوامع گیاهی، آفات و بیماری‌های جنگلی صورت گرفته است.

مدیر کل دفتر جنگلداری و امور بهره‌برداری سازمان منابع طبیعی ادامه داد: در کنار اندازه‌گیری کمی جنگل مانند تعداد، حجم و نوع گونه‌های درختی و همچنین وضعیت خاک از یک طرف و بهره‌گیری از آخرین فناوری روز از جمله اپلیکیشن جمع‌آوری و ثبت داده‌ها، اپلیکیشن شناسایی گونه‌های آوندی و غیر آوندی، پنل مدیریتی آماربرداری و مأذول‌های پردازش اطلاعات از سوی دیگر نه تنها این دوره از مطالعات را با ادوار پیشین کاملاً متمایز کرده، بلکه باعث شده صحت داده‌های جمع‌آوری شده به شکل کاملاً مکانیزه و سیستمی مورد راستی‌آزمایی قرار بگیرد و کیفیت اطلاعات تضمین شود.

فخاری اضافه کرد: عملیات صحراوی آماربرداری جنگل در این دوره به روش امنی و با استفاده ۱۰۰ درصدی از ظرفیت درون‌سازمانی با ساماندهی بیش از ۱۷ گروه آماری و ناظارتی نه تنها زمینه صرفه‌جویی بیش از ۶۰ درصدی در هزینه انجام مطالعات را فراهم کرده، بلکه مهارت‌آموزی عملی بیش از ۴۰ نفر از کارشناسان جوان و مجهز کردن آنان به آخرین علوم و تکنیک‌های آماربرداری جنگل منجر به پرورش فنی و کادرسازی تخصصی سازمان شده است. به گفته مدیر کل دفتر جنگلداری و امور بهره‌برداری سازمان منابع طبیعی کشور، نتایج اولیه تجزیه و تحلیل داده‌ها حاکی از آن است که جنگل‌های ارزشمند هیرکانی اگر چه نیازمند کنترل عوامل آسیب‌رسان طبیعی و غیر طبیعی برای حفاظت از پایداری منابع است اما داده‌های آماری خوب‌بختانه نشان‌دهنده وضعیت مناسب جنگل‌های شمال به جهت عدم

مشاهده ۴ راس مرال در جنگل‌های هیرکانی گیلان

مدیر کل حفاظت محیط زیست استان گیلان از ثبت تصاویری از بزرگترین گونه گوزن جنگل‌های هیرکانی خبر داد و اظهار کرد: کارشناسان اداره حفاظت محیط زیست شهرستان لنگرود پس از هفت‌ها تلاش شبانه روزی موفق به ثبت این تصاویر زیبا از چهار رأس گوزن قرمز (مرال) در ارتفاعات جنگلی این شهرستان شدند.

حمزه عشوری افزو: پایش دوره‌ای و منظم زیستگاهها و همکاری جوامع محلی از مهم‌ترین عوامل افزایش جمعیت این گونه بالرزش در استان گیلان است.

وی تصریح کرد: مرال یا گوزن قرمز یکی از نمادهای تنوع زیستی جنگل‌های هیرکانی و از گونه‌های حمایت شده و شکار ممنوع در زیستگاه‌های استان گیلان است.

وی با بیان اینکه مرال یا گاو وحشی به طور معمول در دوران حیات خود یک بار زاد و ولد می‌کند گفت: امن بودن محیط زندگی این حیوان برای ادامه بقای آن از اهمیت زیادی برخوردار است و محیط باتان با حضور و تلاش شبانه روزی در جنگل‌ها زیستگاهها را برای حیات وحش امن می‌کنند.

مدیر کل حفاظت محیط زیست استان گیلان تصریح کرد: زمان جفت‌گیری مرال‌ها از نیمه دوم شهریور تا نیمه دوم مهرماه انجام می‌شود و چنانچه شرایط برای زادآوری مرال‌ها مناسب نباشد، سبب کاهش زادآوری و بهم ریختگی در جمعیت مرال‌ها می‌شود.

پیش از اجرای طرح، قاچاق چوب انجام می‌شد، بلکه بسیار راحت‌تر از زمان اجرای طرح تنفس، قاچاقچیان مشغول کار بودند.

کیادلیری افزود: پیش از این به راحتی مشخص نبود چوی که از جنگل خارج می‌شود قانونی است یا قاچاق، اما حالا همه و حتی مردم محلی هم می‌دانند اگر چوب از جنگل بیرون رود قطعاً قاچاق و غیرقانونی است و آن را گزارش می‌کنند، کشفیات قاچاق نیز بهتر انجام می‌شود.

کاشت نهال در جنگل‌های هیرکانی گلستان
رییس اداره جنگل کاری، پارک‌ها و تفریحگاه‌های جنگلی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان گفت: تولید سه میلیون نهال از گونه‌های جنگلی برای احیا و توسعه جنگل در این استان با مشارکت چهار نهالستان دولتی و بیش از ۶۰ نهالستان بخش خصوصی برای امسال هدف‌گذاری شد.

رسول مقسم اظهار کرد: سال قبل گلستان از محل تولید نهال جنگلی ۳۸۷ هکتار از عرصه‌های جنگلی هیرکانی را با کاشت «بلوط، ون، افرا و خانواده سرو نقره‌ای» اجیا کرد یا توسعه داد که شامل ۲۰۰ هکتار در منطقه «قلعه‌قافه» مینودشت، ۱۰۰ هکتار در منطقه «قربان‌دره» مراوه‌تپه، ۵۷ هکتار در منطقه «جوزچال» رامیان و ۳۰ هکتار در مناطق «عربکلو و خسروآباد» گالیکش بود.

به گفته او، سال قبل در قالب اجرای طرح ملی چهارساله کاشت یک میلیارد درخت، ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار اصله نهال جنگلی برای فضای سبز، زراعت چوب، احیا و توسعه جنگل و مرتع و بیابان با بهره‌گیری از نهالستان‌های دولتی و خصوصی در استان تولید و در اختیار استان‌ها قرار گرفت درحالی که تعهد ایجاد شده برای گلستان در این سال پنج میلیون و ۳۰۰ هزار نهال بود همانطور که همه می‌دانیم جنگل محل و مامنی برای گونه‌های مختلف جانوری است و مارال یکی از گونه‌های گوزن در جنگل‌های هیرکانی است.

تکنولوژی نوین کشاورزی

بازتعریف کشاورزی شهری

با هم افزایی بین ایروپونیک و کشاورزی عمودی

کارآمد، پایه و اساس ایروپونیک مدرن را بنا نهاد. کار او که حوزه فیزیولوژی گیاهی و هیدرودینامیک را در بر می‌گرفت، با اختراع اولین سیستم‌های هواییک عملی به اوج خود رسید.

پیاده‌سازی‌های اولیه

در طول دهه ۱۹۸۰، اختراعات استونر شروع به جلب توجه کرد و کاربردهایی در کشاورزی و موسسات تحقیقاتی در محیط کنترل شده پیدا کرد. پذیرندگان اولیه مزایای ذاتی ایروپونیک، به ویژه توانایی آن در رساندن مواد مغذی و اکسیژن به طور مستقیم به ریشه‌های گیاه را تشخیص دادند. دقت و کارایی این فناوری توجه دانشمندان را به خود جلب کرد و راه را برای اکتشافات بیشتر هموار کرد.

ترویج ایروپونیک در کشاورزی

ایروپونیک در کشاورزی تجاری

همانطور که جامعه علمی عمیق تر به پتانسیل هوایخشی می‌پردازد، این فناوری شروع به گذار از محیط‌های تحقیقاتی به کشاورزی تجاری کرد. پرورش دهنگان توانایی ایروپونیک برای تولید عملکرد بالاتر با کاهش مصرف منابع را تشخیص دادند. مزارع تجاری ایروپونیک پدید آمدند که در طیف وسیعی از محصولات، از سبزیجات برگ‌دار گرفته تا گیاهان و سبزیجات تخصص داشتند.

کشاورزی عمودی و ایروپونیک

هم افزایی بین ایروپونیک و کشاورزی عمودی، کشاورزی شهری را بازتعریف کرد. ازدواج این دو

کشاورزی سنگ بنای تمدن بشری، در طول هزاران سال دستخوش دگرگونی‌های مهمی شده است. در میان این تغییرات، ظهور روش‌های کشت بدون خاک تأثیر عمیقی بر توانایی ما برای رشد مؤثر محصولات داشته است. ایروپونیک، یک تکنیک انقلابی و نمایانگر فصلی مهم در تاریخ کشاورزی است.

ریشه‌های ایروپونیک را می‌توان به اوایل قرن بیستم، زمانی که گیاهشناسان و باطنان شروع به آزمایش با روش‌های کشت جایگزین کردند، ردیابی کرد. قبل از به رسمیت شناختن رسمی ایروپونیک، این پیشگامان، تکنیک‌های مختلف بدون خاک را بررسی کردند و پایه و اساس نوآوری‌های آینده را گذاشتند. در میان آنها، کار جولیوس فون ساکس، گیاهشناس بر جسته، شایسته ذکر است. در اواخر دهه ۱۸۰۰، ساکس آزمایش‌های پیشگامانه‌ای را روی تعذیب و رشد گیاهان انجام داد و زمینه را برای تکنیک‌های کشت بدون خاک فراهم کرد. همچنین ناسا در تلاش برای تولید غذای پایدار برای ماموریت‌های فضایی طولانی‌مدت، نقشی اساسی در پیشبرد ایروپونیک ایفا کرد.

تولد ایروپونیک

دکتر ریچارد استونر: یک مبتکر رویایی

در اوخر دهه ۱۹۷۰، دکتر ریچارد استونر، دانشمند کشاورزی امریکایی، به عنوان یک چهره پیشگام در زمینه ایروپونیک ظاهر شد. تحقیقات استونر بر اساس دیدگاه تولید محصولات زراعی با بهره‌وری و منابع

و انطباق با خواسته‌های یک جهان در حال تغییر ادامه می‌دهد. نوآوری‌ها در اتوپاسیون، فرمولاسیون مواد غذی و سیستم‌های کنترل دیجیتال، ایروپونیک را به سمت جریان اصلی کشاورزی مدرن سوق داده است.

نوآوری به چالش زمین‌های قابل کشت محدود در مناطق شهری پرجمعیت پرداخت. مزارع عمودی که از ایروپونیک به عنوان روش کشت خود استفاده می‌کنند، به یکی از مشخصه‌های کشاورزی پایدار شهری تبدیل شده است.

آینده ایروپونیک

فراتر از زمین

میراث ایروپونیک فراتر از سیاره ما است. موفقیت آن در کشاورزی فضایی درهایی را به روی اکتشافات فرازمینی و استعمار گشوده است. استفاده کارآمد از منابع و پتانسیل بازدهی بالا ایروپونیک آن را به ابزاری ضروری برای ماموریت‌های آینده به مریخ و فراتر از آن تبدیل می‌کند.

بینش علمی

رونمایی از ناحیه ریشه دوانی

یکی از پیشرفت‌های کلیدی که توسط ایروپونیک تسهیل شد، توانایی مطالعه و دستکاری ناحیه ریشه بود. کشت سنتی می‌تنی بر خاک پیچیدگی‌های رشد ریشه و جذب مواد غذی را پنهان کرد. در مقابل، ایروپونیک به محققان دسترسی بی‌سابقه‌ای به این قلمرو پنهان ارائه داد. دانشمندان می‌توانند رشد ریشه و جذب مواد غذی را مشاهده، اندازه گیری و بهینه کنند که منجر به درک عمیق‌تری از فیزیولوژی گیاه می‌شود.

و در نهایت

تاریخچه ایروپونیک گواهی بر نبوغ انسان و تعهد تزلزل‌ناپذیر ما به تقویت شیوه‌های کشاورزی است. از خاستگاه مفهومی ت نقش محوری آن در کشاورزی مدرن شهری، ایروپونیک سفر قابل توجهی را طی کرده است.

تأثیرات زیست محیطی

پایداری و بهره‌وری منابع

ایروپونیک به عنوان چراغی برای پایداری در کشاورزی پدیدار شد. طبیعت کارآمد از نظر منابع آن با الزام جهانی برای به حداقل رساندن مصرف آب و کاهش ردپای زیستمحیطی تولید مواد غذایی هماهنگ است. ایروپونیک با رساندن دقیق مواد غذی به ناحیه ریشه و به حداقل رساندن اکسیژن‌رسانی، ضایعات را کاهش می‌دهد و شیوه‌های کشاورزی مسئولانه را ترویج می‌کند.

در تاریخچه تاریخ کشاورزی، ایروپونیک به عنوان شاهدی بر توانایی ما برای نوآوری، سازگاری و پرورش رشد خود زندگی است.

منظمه مدرن

ایروپونیک در قرن بیست و یکم

همانطور که وارد قرن بیست و یکم می‌شویم، ایروپونیک به طور محکم خود را به عنوان یک روش پیشرو کشت بدون خاک ثبت کرده است، به تکامل

منبع

Smith, R. J., & Stoner, R. J. (1983). A new aerosol nutrient system. HortScience, 18(5), 694-696.

مویان مزرعه

«دز مصرفی پایین

«کاهش آب شویی و بادبردگی سموم

«پوشش کامل سطح برگ، بسیار ایمن برای گیاه

«افزایش چسبندگی، نفوذ و پخش شوندگی سموم روی سطح سم پاشی شده

«محصولی از گروه سورفکتانت های غیریونی

نشانی: گلستان، گرگان،
خیابان راه آهن، ساختمان شماره ۱۰
تلفن: ۰۳۸۰ - ۱۷

پیشگامان کشت پایدار
توزیع نهاده های کشاورزی در سراسر کشور
<http://yesall.ir>

مقالات

دکتر محمد اسماعیل اسدی، پژوهشگر بین المللی آب و خاک و کشاورزی پایدار، گرگان استان گلستان

گزارش بازدید از موزه جهانی خاک در هلند

و پژوهشگاه واخینینگen Wageningen University and Research (WUR) تاسیس شده است، بازدید نمایم. دانشگاه واخینینگن یک دانشگاه دولتی واقع در منطقه واخینینگن هلند است. این دانشگاه و مرکز پژوهشی از ادغام دانشگاه واخینینگن و موسسات پژوهشی کشاورزی (DLO) در سال ۱۹۱۸ میلادی تاسیس شد.

این دانشگاه که همواره تحت عنوان یکی از دانشگاه‌های برتر جهان شناخته شده است دارای بیش از ۱۳۰۰۰ دانشجو است که ۲۹ درصد این دانشجویان، دانشجویان از کشورهای دیگر هستند. این شهر جمعیتی در حدود سی هزار نفر دارد و بین مردم به شهر علوم زیستی معروف است؛ چراکه در دانشگاه این شهر در زمینه علوم زیستی تحقیقات گسترده‌ای انجام شده است. موزه خاک جهان در ساختمانی چشم‌نواز در پر迪س دانشگاه واخینینگن کشور هلند واقع شده است. این موزه در مورد طبیعت و تنوع خاک در جهان و اهمیت و قداست خاک برای جامعه و کل طالبان علم خاک اطلاعات ذیقیمتی در اختیار بازدیدکنندگانش قرار می‌دهد.

دیوارهای بیرونی ساختمان این موزه با خاک رسی

خاک (Soil) مخلوطی از ذرات مواد معدنی، مواد آلی، گازها، مایعات و اندام‌های زنده و غیر زنده است که در کنار هم زندگی را برابر مایه سایر موجودات زنده امکان‌پذیر کرده‌اند. خاک‌ها تامین کننده ۹۵ درصد منابع غذایی و فیبر ما هستند. با توجه به ارتباط مستقیم خاک با گیاهان و درختان، مدیریت پایدار، خاک یک اولویت طبیعی برای بخش کشاورزی و جنگلداری است. خاک همچنین سایر خدمات مهم بوم سازگان مانند ذخیره و تصفیه آب و چرخه مواد غذایی، تنظیم آب و هوا و جلوگیری از بروز سیلاب را ارائه می‌دهد. خاک به عنوان زیستبنیان طبیعت، سرمایه ملی و بستر حیات، نقش اساسی در استقرار و رشد جوامع بشری دارد و درواقع بخشی از زنجیره غذایی انسان و سایر حیوانات از خاک است. با درک عمیق قدر و منزلت منابع خاک کشور و لزوم حفظ و حراست از این سرمایه خدادادی چهت به مردمداری پایدار و حفظ امانت برای نسل‌های آینده، توسعه پایدار هیچ کشوری بدون توجه به منابع خاک، دست‌یافتنی نخواهد بود.

روز چهارشنبه ۲۲ آذر ۱۴۰۲ بالاخره بعد از مدت‌ها سعادتی دست داد تا از بزرگترین موزه خاک جهان که در دانشگاه

این موزه برای تمام کسانی است که میخواهند درباره نقش حیاتی خاک در زندگی روزانه خود و بوم سازگان بیاموزند و یاد بگیرند. موزه جهانی خاک بیش از ۶۰ سال است که در دانشگاه واخینینگ هلند تاسیس شده است. مونولیت‌های بارگذاری شده در این موزه شامل نمونه خاکسترها آتشفشاری کشور اندونزی تا خاک‌های قرمز و شدیداً هوازده منطقه آمازون را شامل می‌شود.

برای هر پروفیل خاک، اطلاعات تکمیلی در مورد محل نمونه‌برداری (به عنوان مثال چشم‌انداز، کاربری زمین، مواد اولیه و اقلیم)، شرح مشخصات دقیق برای هر افق یا لایه خاک، و داده‌هایی در مورد ترکیبات شیمیایی و ویژگی‌های فیزیکی وجود دارد که می‌توان با اسکن کد درج شده در زیر هر نیمرخ به اطلاعات کامل آن خاک دست یافت.

بخش ویژه‌ای به انواع اصلی خاک‌های کشور هلند اختصاص داده شده است. علاوه بر این، خاک‌هایی را به نمایش می‌گذارد که تحت تأثیر فعالیت‌های طولانی‌مدت انسان به طور قابل توجهی تغییر کرده‌اند.

بسیاری از این اطلاعات را می‌توان به صورت آنلاین نیز مشاهده کرد. این موزه آموزشی نقش مهمی در انتشار دانش خاک‌شناسی در جهان ایفا می‌کند و همه روزه گروههای زیادی از دانشجویان، کارشناسان، کشاورزان، استانی‌ها و پژوهشگران از سرتاسر جهان از این موزه بازدید می‌کنند. راهنمای موزه در محل، هم به زبان انگلیسی و هم زبان هلندی آماده راهنمایی بازدیدکنندگان است.

پوشانده شده است تا ظاهری طبیعی به ساختمان بدهد.

در این موزه با عظمت و بسیار زیبا، از خاک‌های خاکستر آتشفشاری اندونزی گرفته تا خاک‌های سیاه استپی روسیه نمونه‌های دست نخورده‌ای موسوم به مونولیت خاک Soil monolith می‌شود و در معرض دید همگان است.

اگر بتوان به نحوی از نیمرخ یا پروفیل خاک قالبی تهیه نمود که رابطه بین طبقات و خصوصیات آن مثل بافت و ساختمان و رنگ به طور طبیعی و دست نخورده محفوظ بماند، به این قالب مونولیت گفته می‌شود.

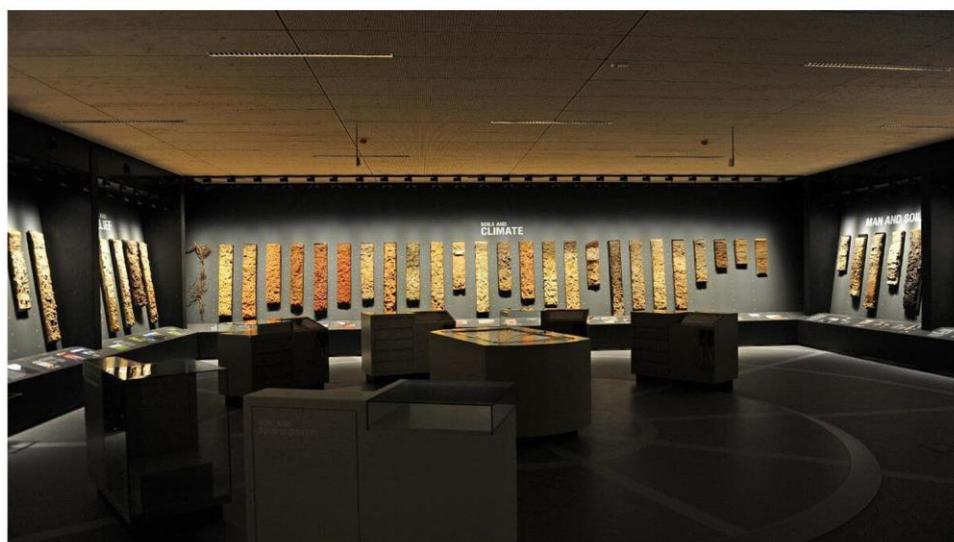
در این موزه فقط ۸۰ نمونه دست نخورده خاک با عمق ۱۵۰ سانتیمتر به صورت مونولیت (دست نخورده و به صورت واقعی خود) نگهداری می‌شود که بیانگر گروه خاک‌های اصلی جهان هستند. همچنین مجموعه‌ای بسیار بزرگتر (حدود ۱۰۰۰ نیمرخ دیگر خاک از بیش از ۷۰ کشور) در مخزن ذخیره و نگهداری می‌شود. خاک‌ها دارای تنوع بسیاری در این اکوسیستم هستند.

تبلت‌ها، صفحه‌نمایش‌های لمسی و یک جدول بزرگ مشاهده نقشه دیجیتالی است که در موزه به نمایش گذاشته شده و در دسترس همگان است. شش ایستگاه در موزه قرار داده است که اطلاعاتی را در مورد موضوعات زیر ارائه می‌دهد: تولید غذا، خاک و آب، تخریب و حفاظت از زمین، خاک و چشم انداز، خاک و تنوع زیستی، و خاک و تغییرات اقلیمی.

سخن پایانی اینکه واقعاً جای اینگونه موزه‌های آموزشی در کشور ما بسیار خالیست. حرف زیاد می‌زنیم و خیلی زیاد مراسم بزرگداشت روز جهانی خاک در کشور برگزار می‌کنیم و همه از فراسایش خاک در کارشناس و استاد و پژوهشگر و غیره، ولی گرفته تا کارشناس و مژده‌سرایی می‌کنیم از مسئول در عمل فقط تعداد اندکی هستند که دلسوخته خاک به عنوان یک منبع تجدیدناپذیر هستند و برای حفظ و صیانت از آن به صورت عملی تلاش وافر دارند، ولی متأسفانه سیاستگذار و تصمیم‌ساز نیستند. بیایید برای یک بار هم شده به حکمرانی خاک ایمان بیاوریم و آن را در کشور و در عمل اجرا کنیم زیرا زندگی و بقای ما در حفظ و حراست از این خاک‌ها به عنوان منبع تامین غذا و فیبر و سوخت و ترسیب کریم است.

خاک‌های جهان بر اساس عوامل اصلی تشکیل دهنده خاک شامل: اقلیم، توپوگرافی، مواد مادری، موجودات زنده و غیر زنده و زمان، نمایش داده شده اند. بخش‌های دیگر عبارتند از: خاک‌های هلند، انسان و خاک، خاک و کاربری زمین، و خاک و رنگ. بازدیدکنندگان ممکن است نقش خاک در زندگی و اکوسیستم‌های موزه را تجربه کنند و تصویری از تنوع بسیار زیاد انواع خاک در سراسر جهان داشته باشند. این تنوع برای جامعه معنایی دارد. در موضوعات عمده جهانی، مانند تغییرات اقلیمی، خاک یکی از مخازن ذخیره اصلی کربن است و در چرخه آب، خاک به عنوان ظرف و فیلتر و ذخیره آب عمل می‌کند. کشاورزان از دانش خود در مورد تغییرات خاک برای مدیریت زمین برای تولید غذا استفاده می‌کنند. خاک زیستگاهی برای گونه‌های حیاتی بسیار متنوع است. هدف موزه خاک جهان گروه‌های مختلف بازدید کننده است: کشاورزان، کارشناسان، دانش آموzan دیبرستانی، دانشمندان (خاک)، دانشجویان دانشگاه‌ها و عموم مردم.

داده‌های مرکز بین‌المللی اطلاعات و مرجع خاک (International Soil Reference and Information) (Center (SRIC) موسوم به در مورد منابع خاک جهانی از طریق امکانات چندرسانه‌ای که شامل

کود آلی گوگردی

تنظیم اسیدیته (ph) در خاک و اصلاح ساختار و بافت خاک مزرعه

افزایش جوانه زنی بذر و یکنواختی در میزان سطح سبز مزرعه

افزایش ماده آلی خاک و افزایش جذب عناصر غذایی توسط گیاه

کشاورز لایق بهترینهاست

تلفن: ۰۱۷۳۸۰۰
yesallshow
yesallmarket
www.yesall.ir

پیشگامان کشت پایدار

توزیع ملی نهادههای کشاورزی در سراسر کشور